



**RIIGIHANGETE
VAIDLUSTUSKOMISJON**

OTSUS

Vaidlustusaja number	299-25/302597
Otsuse kuupäev	28.01.2026
Vaidlustuskomisjoni liige	Taivo Kivistik
Vaidlustus	Elisa Eesti AS-i vaidlustus Sihtasutuse Tallinna Kultuurikatel riigihankes „Sideteenused“ (viitenumber 302597) hankija otsustele lükata tagasi Elisa Eesti AS-i pakkumus, tunnistada edukaks ja vastavaks Telia Eesti AS-i pakkumus ning kvalifitseerida ja jätta kõrvaldamata Telia Eesti AS
Menetlusosalised	Vaidlustaja, Elisa Eesti AS, esindajad vandeadvokaat Mario Sõrm ja advokaat Kärt Saar Hankija, Sihtasutus Tallinna Kultuurikatel, esindajad vandeadvokaat Kadri Matteus ja advokaat Merily Tamm Kolmas isik, Telia Eesti AS, esindaja Kristi Rohtmets
Vaidlustuse läbivaatamine	Kirjalik menetlus

RESOLUTSIOON

RHS § 197 lg 1 p-i 4 ja § 198 lg 3 alusel

1. Jätta rahuldamata Elisa Eesti AS-i vaidlustus Sihtasutuse Tallinna Kultuurikatel riigihankes „Sideteenused“ (viitenumber 302597).
2. Mõista Elisa Eesti AS-ilt Sihtasutuse Tallinna Kultuurikatel kasuks välja Sihtasutuse Tallinna Kultuurikatel lepinguliste esindajate kulud summas 3372,50 eurot käibemaksuta.
3. Jätta Elisa Eesti AS-i poolt vaidlustusmenetluses kantud kulud tema enda kanda.

EDASIKAEBAMISE KORD

Halduskohtumenetluse seadustiku § 270 lg 1 alusel on vaidlustuskomisjoni otsuse peale halduskohtule kaebuse esitamise tähtaeg kümme (10) päeva arvates vaidlustuskomisjoni otsuse avalikult teatavaks tegemisest.

JÕUSTUMINE

Otsus jõustub pärast kohtusse pöördumise tähtaja möödumist, kui ükski menetlusosaline ei esitanud kaebust halduskohtusse. Otsuse osalisel vaidlustamisel jõustub otsus osas, mis ei ole seotud edasikaevatud osaga (riigihangete seaduse § 200 lg 4).

ASJAOLUD JA MENETLUSE KÄIK

1. 11.11.2025 avaldas Sihtasutus Tallinna Kultuurikatel (edaspidi ka Hankija) riigihangete registris (edaspidi RHR) avatud hankemenetlusega riigihanke „Sideteenused“ (viitenumber 302597) (edaspidi Riigihange) hanketeate ja tegi kättesaadavaks muud riigihanke alusdokumendid (edaspidi koos nimetatult RHAD), sh Vastavustingimused ning Tehnilise kirjelduse (edaspidi TK). Riigihange on korraldatud raamlepingu sõlmimiseks.

Pakkumuste esitamise tähtpäevaks, 08.12.2025, esitasid pakkumused Elisa Eesti AS ja Telia Eesti AS.

2. 19.12.2025 otsustega lükkas Hankija tagasi Elisa Eesti AS-i pakkumuse, tunnistas vastavaks ja edukaks Telia Eesti AS-i pakkumuse ning kvalifitseeris ja jättis kõrvaldamata Telia Eesti AS-i.

Koos otsustega tehti Elisa Eesti AS-ile 22.12.2025 kättesaadavaks ka hankekomisjoni protokolli lisa - Vastavusotsus Elisa (edaspidi Hankija põhjendused), mis sisaldas Hankija põhjendusi Elisa Eesti AS-i pakkumuse tagasilükkamise kohta.

3. 31.12.2025 laekus Riigihangete vaidlustuskomisjonile (edaspidi vaidlustuskomisjon) Elisa Eesti AS-i (edaspidi ka Vaidlustaja) vaidlustus Hankija otsustele lükata tagasi Elisa Eesti AS-i pakkumus, tunnistada vastavaks ja edukaks Telia Eesti AS-i (edaspidi ka Kolmas isik) pakkumus ning kvalifitseerida ja jätta kõrvaldamata Telia Eesti AS.

4. Vaidlustuskomisjon teatas 08.01.2026 kirjaga nr 12.2-10/299 menetlusosalistele, et vaatab vaidlustuse läbi esitatud dokumentide alusel kirjalikus menetluses, tegi teatavaks otsuse avalikult teatavaks tegemise aja, andis täiendavate seisukohtade ja dokumentide esitamiseks aega kuni 13.01.2026 ja neile vastamiseks 16.01.2026. Vaidlustuskomisjoni määratud esimeseks tähtpäevaks esitas täiendava seisukoha Vaidlustaja ja menetluskuluse taotluse Vaidlustaja ja Hankija. Teiseks tähtpäevaks esitasid täiendava seisukoha Hankija ja Kolmas isik.

MENETLUSOSALISTE PÕHJENDUSED

5. Vaidlustaja, **Elisa Eesti AS**, põhjendab vaidlustust järgmiselt.

5.1. Riigihankes on ainsaks hindamiskriteeriumiks pakkumuse kogumaksumus. Vaidlustaja pakkumuse maksumus oli majanduslikult kõige soodsam. Seega kui Vaidlustaja pakkumust poleks tagasi lükatud, tulnuks raamleping sõlmida Vaidlustajaga.

Vaidlustaja on lisaks enda pakkumuse tagasilükkamise otsusele vaidlustanud ka Kolmanda isiku pakkumuse vastavaks tunnistamise otsuse, kuivõrd kui vaidlustus ei ole Vaidlustaja pakkumuse mittevastavuses edukas, kuid on edukas Kolmanda isiku pakkumuse vastavuse osas, siis on Vaidlustajal võimalus konkureerida uues võimalikus riigihankes.

5.2. Vaidlustaja saab oma pakkumuse tagasilükkamise otsuse põhjendustest aru kokkuvõtvalt järgmiselt. Vaidlustaja pakkumuses ei ole toodud:

1) pakutavate rendiseadmete tehnilise kirjeldust ja täpset mudelit vastavalt tootja spetsifikatsioonile;

2) iga rendiseadme õiglast hinda.

Lisaks tugineb Hankija sellele, et pakkumus ei vasta Vastavustingimustele ja TK-le, kuna pakkuja ei ole esitanud kinnitust ega selgitust TK p-ides 7.10, 7.10.1 ja 7.10.2 sätestatud tingimuste täitmise võimekuse kohta ning pakkumuse koosseisus esitatud demokeskkonnas genereeritud arve ei vasta TK p-ile 9.11.

Hankija on oma järeldustes eksinud.

5.3. Vaidlustaja esitas pakkumuses pakutavate rendiseadmete tehnilise kirjelduse ja täpse mudeli.

5.3.1. Hankija hinnangul ei vasta Vaidlustaja pakkumus Vastavustingimuste osa „Pakkumuse esitamine“ alapunktile 5 (edaspidi Alapunkt 5), sest Vaidlustaja ei esitanud tehnilist kirjeldust ja tootja spetsifikatsioone. Hankija hinnangul on Vaidlustaja esitanud üksnes hüperlingid, millel esitatut ei saa lugeda pakkumise osaks. Vaidlustaja ei nõustu Hankijaga, sest Vaidlustaja esitas tehnilise kirjelduse ja täpse mudeli nii nagu seda nõuavad Vastavustingimused.

Alapunkti 5 kohaselt: Pakkumuse koosseisus tuleb esitada pakkumuse kirjeldus, mis sisaldab vähemalt järgmist: [---] 5) *Pakutavate rendiseadmete tehniline kirjeldust ja täpset mudelit vastavalt tootja spetsifikatsioonist; [---].* Tingimus ei ole grammatiliselt õnnestunud ning üheselt ei ole võimalik mõista, mida Hankija on soovinud iseäranis lauseosaga *vastavalt tootja spetsifikatsioonist*. Hankija ei ole kõnealuse tingimuse sisu selgitanud ka registri teabevahetuses.

5.3.2. Haldus- ja kohtupraktika kohaselt tuleb tingimuse ebaselguse korral tingimust mõista võimalikult laialt, et potentsiaalsed pakkujad saaksid hankes osaleda ning tagataks konkurents võimalikult väheste piirangutega. Euroopa Kohtu lahendite kohaselt peavad kõik hankemenetluse tingimused ja menetluse kord olema hanketeates või hankedokumentides sõnastatud selgelt, täpselt ja ühemõtteliselt, võimaldamaks ühelt poolt kõigil piisavalt informeeritud ja mõistlikult tähelepanelikel pakkujatel mõõta nende täpset ulatust ja nendest ühtemoodi aru saada.

5.3.3. Kuna Alapunkt 5 on ebaselge, tuleb seda tõlgendada laiendavalt. Vaidlustaja tõlgendas tingimust nii, et ta pidi esitama rendiseadmete tehnilise kirjelduse ja täpse mudeli *vastavalt tootja spetsifikatsioonist* ehk rendiseadmete tehnilise kirjelduse ja täpse mudeli kohta andmeid, mis on kooskõlas tootja spetsifikatsiooniga. Kui Hankija soovis, et pakkujad esitaksid pakkumuse koosseisus midagi muud, nt tootelehti või muud viisil teavet mingis Hankijale sobivas detailsusastmes, võinuks Hankija tingimuse selliselt sõnastada.

5.3.4. Samamoodi ei olnud RHAD-is defineeritud ega Vaidlustajale mingil muul põhjusel teada, mida Hankija soovib termineid *tehnilist kirjeldust* ja eriti *vastavalt tootja spetsifikatsioonist* kasutades pakkujatel saada ning millises detailsusastmes.

Vaidlustaja tõlgendas tingimust selliselt, et Hankija aktsepteerib tehnilise kirjeldusena pakkuja väljatoodud peamisi parameetreid rendiseadmete kohta (isegi kui need ei hõlma ammendavalt tootja spetsifikatsioone). Vaidlustaja arusaama järgi oli oluline see, et pakkuja tehnilises kirjelduses väljatoodu oleks kooskõlas tootja spetsifikatsioonides väljatooduga. Kui Hankija oleks soovinud iga toote kohta tootelehti, siis oleks tulnud selline tingimus ka seada.

Kui Hankija soovis, et pakkujad esitaksid iga toote kohta ammendava tehnilise spetsifikatsiooni ja kopeeriks selle nt pakkumusse ümber, siis oleks iga pakkuja pakkumuse kirjeldus olnud sadu lehekülgi pikk.

5.3.5. Alapunktiga 5 on kooskõlas Vaidlustaja pakkumuse kirjelduses esitatud mudeli nimi ja tehniline kirjeldus. Vaidlustaja esitas oma pakkumuse kirjelduse p-is 5 mudeli ja kirjelduse mh VoIP telefoni, VoIP adapteri, ja Digiboxi kohta. Esitatud andmed on kooskõlas tootja spetsifikatsioonidega. Seega esitas Vaidlustaja rendiseadmete kohta nii mudeli kui ka tehnilise kirjelduse.

5.3.6. Vaidlustaja pakkumust ei muuda Alapunktile 5 mittevastavaks see, et pakkumuse kirjelduses toodi välja ka rendiseadmete tootjate kodulehtede hüperlingid. Esiteks olid iga toote peamised spetsifikatsioonid juba pakkumuses välja toodud ning teiseks ei tulenenud Hankija seatud tingimusest sellist dokumendinõuet nagu Hankija otsuse põhjendustes väidab.

5.3.7. Vaidlustaja on teadlik Hankija otsuse põhjendustes viidatud Euroopa Kohtu praktikast hüperlinkide kohta, kuid praegusel juhul on Hankija põhjendused otsitud, kuna Vaidlustaja ei ole piirdunud tootja kodulehe hüperlinkidega, vaid esitanud toodete spetsifikatsioonid suures ulatuses pakkumuses endas. Hankijale oli pakkumusest arusaadav, milliseid tooteid pakutakse ja millised on nende spetsifikatsioonid. Viide tootja kodulehele oli esitatud selleks, et Hankija saaks pakkumuses esitatud teabes vajadusel ka tootja kodulehe kaudu veenduda, kui tal selline vajadus tekiks.

Seega vastab Vaidlustaja pakkumus Alapunktile 5, kuna Vaidlustaja esitas tehnilise kirjelduse ja täpse mudeli, mis on kooskõlas tootja spetsifikatsioonidega.

5.4. Vaidlustaja ei nõustu Hankija hinnanguga, et Vaidlustaja pakkumus ei vasta Vastavustingimuste osa „Pakkumuse esitamine“ alapunktile 4 (edaspidi Alapunkt 4), sest Vaidlustaja ei esitanud rendiseadmete õiglast hinda.

5.4.1. Alapunkti 4 kohaselt: Pakkumuse koosseisus tuleb esitada pakkumuse kirjeldus, mis sisaldab vähemalt järgmist: [---] 4) *Iga rendiseadme õiglast hinda*;[---] .

Vastavustingimuste p-is 4 ega üheski RHAD-is ei ole Hankija välja toonud, mis juhul on rendiseadme hind õiglane või mida *õiglane hind* tähendab. Tegu pole ka üldlevinud mõistega.

5.4.2. Vaidlustaja mõistis tingimust selliselt, et pakkuja peab kinnitama rendiseadmete vastavust õiglasele hinnale ning õiglase hinna võib välja tuua maksumusvormil. Kinnituse õiglase hinna kohta andis Vaidlustaja pakkumuse kirjelduse p-is 4. Vaidlustaja esitas pakkumuse esemeks olnud rendiseadmete hinna maksumusvormil (VoIP telefoni, VoIP adapteri ja digiboxi rendi kuutasu) (maksumusvorm, read 4-5 ja 12).

5.4.3 Alapunktis 4 ega üheski RHAD-is ei ole välja toodud, et pakkuja peaks esitama hinna ka juhtmeta võrgu (WiFi) ja juhtmega võrgu (LAN) üüriseadmete kohta. Teave tuli esitada rendiseadmete kohta – vt *iga rendiseadme õiglast hinda* (Alapunkt 4) ja *pakutavate rendiseadmete tehnilist kirjeldust ja täpset mudelit vastavalt tootja spetsifikatsioonist* (Alapunkt 5). Seega oli Vastavustingimustes nõutud seadmete puhul kitsalt silmas peetud VoIP telefoni, VoIP adapterit ja digiboxi, mitte aga otsuse põhjendustes viidatud TK p-is 10.4.5 nimetatud WiFi ja LAN üüriseadmeid.

Hankija ei heida oma otsuse põhjendustes ette, et Vaidlustaja ei oleks WiFi ja LAN üüriseadmete kohta esitanud pakutavate rendiseadmete tehnilist kirjeldust ja täpset mudelit vastavalt tootja spetsifikatsioonist. Seega mõistab Hankija enda seatud nõudeid samamoodi, et nn õiglase hinna esitamise kohustus ei hõlmanud TK p-is 10.4.5 nimetatud seadmeid. Vaidlustaja on veendunud, et ka Kolmas isik ei esitanud oma pakkumuses TK p-is 10.4.5 nimetatud seadmete *õiglast hinda* ega nende seadmete *tehniline kirjeldust ja täpset mudelit vastavalt tootja spetsifikatsioonist*.

Seega vastab Vaidlustaja pakkumus Alapunktile 4, kuna Vaidlustaja esitas rendiseadmete õiglase hinna maksumusvormil.

5.5. Hankija hinnangul ei vasta Vaidlustaja pakkumus Vastavustingimuste osa „Pakkumuse esitamine“ alapunktile 7 (edaspidi Alapunkt 7) ja TK p-idele 7.10, 7.10.1 ja 7.10.2, kuna Vaidlustaja ei ole kinnitanud ega selgitanud pakkumuse koosseisus nende tingimuste täitmise võimekust.

Vaidlustaja ei pidanudki nende tingimuste täitmise võimekuse kohta andma eraldi kinnitusi ega selgitusi.

5.5.1. TK p-i 7.10 kohaselt: *Hankija jätab endale õiguse tellida täitjalt ajutiselt kõrgema kiirusega internetiühendusi*. P-i 7.10.1 kohaselt: *Täitja peab tagama punktis 7.1 tabeli aadressidel sümmeetrilist kiirust 2500 Mbit/s maksimaalselt kuni ühe tööpäevase etteteatamisega*. ja p-i 7.10.2 kohaselt: *Täitja peab tagama aadressil Kursi 3 sümmeetrilisi*
4 (23)

kiirusi 5000 Mbit/s ja 10000 Mbit/s maksimaalselt kuni ühe nädalase etteteatamisega.

Alapunkti 7 kohaselt: Pakkumuse koosseisus tuleb esitada pakkumuse kirjeldus, mis sisaldab vähemalt järgmist: [---] 7) *Nõuded eelnevalt loetletud tingimustele on täpsemalt lahti kirjeldatud tehnilises kirjelduses. Pakkumus peab vastama tehnilises kirjelduses sätestatud tingimustele.[---].*

Vastavustingimustest ei tulene, et pakkuja peab pakkumuses esitama kirjelduse või selgituse kõige kohta, mis on sätestatud TK-s, vaid pakkumuse kirjeldus peab hõlmama Vastavustingimuste osa „Pakkumuse esitamine“ alapunktides 1-6 sätestatud. See järeldub otseselt Alapunkti 7 algusest *Nõuded eelnevalt loetletud tingimustele on täpsemalt lahti kirjeldatud tehnilises kirjelduses.*

5.5.2. Hankija ei ole tingimust – esitada pakkumuses kirjeldus iga TK punkti kohta – Vastavustingimustes seadnud. Kui tingimust, millele mittevastavust ette heidetakse, seatud ei ole, siis ei saa Vaidlustaja pakkumus olla ka sellele tingimusele mittevastav. Kui vaidlustuskomisjon peaks tõlgendama Hankija otsuse põhjendustes esitatud mõtteid nii, et pakkujad pididki esitama andmed iga TK punkti kohta, siis on selge, et Kolmas isik ei ole iga TK punkti kohta andmeid, sh kirjeldusi ja selgitusi esitanud ning tema pakkumus ei saa RHS § 114 lg 2 mõttes vastav olla.

Seega vastab Vaidlustaja pakkumus Alapunktile 7 ja TK p-idele 7.10, 7.10.1, 7.10.2, kuna Vaidlustaja ei pidanud esitama eraldi kinnitusi või selgitusi nende tingimuste täitmise võimekuse kohta.

5.6. Hankija hinnangul ei vasta Vaidlustaja pakkumus TK p-ile 9.11, kuna demokeskkonnas kui „tootenäidise“ analoogil genereeritud arvel ei ole grupi põhists liigendatust. Hankija hinnangul on arvel on ära toodud, milline number millises grupis on, kuid grupi põhjal pole tehtud summeerimist. Hankija ei ole RHAD-is seadnud tingimust, mida ta Vaidlustajale ette heidab.

5.6.1. TK p-i 9.11 kohaselt: *Hankijal peab olema võimalik saada pakkujalt arved, kus on selgelt eristatud eelnevalt määratud gruppide põhjal teenuste liigendatus. Sobib ka funktsionaalsus, kus teenused on eraldi arvetel vastavalt eelnevale määratlusele.*

Seega oli Hankija seadnud nõudeks üksnes selle, et arvel on selgelt eristatud eelnevalt määratud gruppide põhjal teenuste liigendatus. Grupipõhists summeerimist ei ole TK p-is 9.11 tingimuseks seatud. Kui puudub tingimus, millele mittevastavust Hankija ette heidab, siis ei saa Hankija otsus selles osas olla õiguspärane.

5.6.2. Vaidlustaja pakkumus vastab TK p-ile 9.11, kuna iseteeninduses saab teenuste põhjal luua endale sobilikke gruppe enne arveldust. See võimekus on olemas „Teenused ja seadmed“ lehel „Gruppide haldus“ all. Seega vastab Vaidlustaja pakkumus TK p-ile 9.11, kuna Vaidlustaja iseteeninduskeskkonnas genereeritud arvel on võimalik luua grupi põhists liigendatust. Hankija pole RHAD-is grupipõhists summeerimist tingimuseks seadnud.

5.7. Arvestades Hankija otsuse põhjendustes esitatud etteheiteid Vaidlustaja pakkumusele ning selles toodud tõlgendusi RHAD-i tingimustele, on Vaidlustaja veendunud, et Kolmanda isiku pakkumus ei saa Hankija tõlgenduste kohaselt vastav olla ning tuleks seetõttu RHS § 114 lg 2 alusel tagasi lükata.

Vaidlustaja hinnangul ei vasta Kolmanda isiku pakkumus järgmistele tingimustele:

1) Kolmas isik ei ole esitanud Alapunktis 5 nõutud rendiseadmete tehnilist kirjeldust ja täpset mudelit vastavalt tootja spetsifikatsioonist TK p-is 10.4.5 loetletud üüriseadmete kohta;

2) Kolmas isik ei ole esitanud Alapunktis 4 nõutud iga rendiseadme õiglast hinda, sh TK p-is 10.4.5 loetletud üüriseadmete õiglast hinda.

3) Kolmas isik ei ole esitanud Alapunktis 5 nõutud pakutavate rendiseadmete tehnilist kirjeldust ja täpset mudelit vastavalt tootja spetsifikatsioonist VoIP telefoni, VoIP adapteri ja digiboxi kohta;

4) Kolmas isik ei ole kinnitanud ega selgitanud pakkumuse koosseisus, kas ja kuidas vastavad Kolmanda isiku pakutavad juhtmeta võrgu (WiFi) ja juhtmega võrgu (LAN) üüriseadmeid TK lisas 1 ja 2 toodud tingimustele;

5) Kolmas isik ei ole kinnitanud ega selgitanud pakkumuse koosseisus, kas ja kuidas vastavad Kolmanda isiku võimekused TK p-ides 7.10, sh 7.10.1 ja 7.10.2 nõutule.

Seega vaidlustab Vaidlustaja Hankija otsuse Kolmanda isiku pakkumuse vastavaks tunnistamise kohta suuresti samadel etteheidetel või tõlgendustel, mida Hankija heidab ette Vaidlustajale.

5.8. 13.01.2026 täiendas Vaidlustaja oma seisukohti.

5.8.1. Hankija vastuses vaidlustusele sisaldab vastuolusid Hankija otsuse põhjenduste, vaidlustuse vastuse ja reaalsuse vahel. Lisaks andis Hankija Kolmandale isikule võimaluse esitada tema pakkumusest puuduvad andmed pärast pakkumuste esitamise tähtaega, kuid Vaidlustajale sama etteheite osas sellist võimalust ei antud. See asjaolu toob juba kaasa vaidlustuse rahuldamise vähemalt Kolmanda isiku pakkumuse vastavaks tunnistamise osas.

5.8.2. Vaidlustaja vaidlustas Kolmanda isiku pakkumuse vastavuse ka argumendil, et Kolmas isik ei ole esitanud Alapunktis 4 nõutud iga rendiseadme õiglast hinda, sh TK p-is 10.4.5 loetletud üüriseadmete õiglast hinda.

Kolmas isik väidab oma vastuses vaidlustusele, et TK p-is 10.4.5 nimetatud üüriseadmete osas ei tulnud õiglast hinda pakkumuses esitada. Hankija aga väidab oma vastuses, et Kolmas isik eksib ning ka nende seadmete osas tuli õiglane hind pakkumuses esitada.

5.8.3. Pikaajast haldus- ja kohtupraktikast tuleneb mh see, et kui pakkumuses pidi esitama mingit laadi teabe, kuid see jäeti esitamata, siis ei ole tegemist kõrvaldatava puudusega, mida saaks ületada nt hilisema selgituse esitamise kaudu. Liiatigi väidab Hankija ise vastuses vaidlustusele, et õiglase hinna esitamine ei olnud vabatahtlik. Järelikult on ka Kolmas isik jätnud pakkumuses esitamata need andmed, mille esitamine oli Hankija väitel kohustuslik ja mille esitamata jätmist Hankija Vaidlustaja pakkumuse tagasi lükkamise ühe alusena ette heidab.

5.8.4. Vastuses vaidlustusele on Hankija jätkanud oma vaidlustatud otsusest tulenevat RHAD-i tingimuste sisu laiendamist. Selle raames väidab Hankija, et Vaidlustaja pakkumuses ei olnud esitatud kõiki Vastavustingimustes nõutud osi. Samamoodi on Hankija asunud venitama nõuet, mille kohaselt tingimus „genereeritud arvel on grupi põhine liigendatus“ tähendab hoopis seda, et arvetel peab olema grupipõhine maksumuste summeerimine.

5.8.5. Hankija väidab vastuses vaidlustusele, et pakkumus pidi vastama kõigile TK-s toodud nõuetele, millest Vaidlustaja saab aru nii, et Hankija siis ka pakkumuse vastavust kõigile TK nõuetele kontrollis. Vaidlustaja hinnangul tuleb eristada seda, mis on TK-s nõutud, sellest, mille kontrollimist ja kuidas oli Hankija RHAD-s ette näinud. Viimast küsimust reguleerib Alapunkt 7, mis sätestab: *Nõuded eelnevalt loetletud tingimustele on täpsemalt lahti kirjeldatud tehnilises kirjelduses. Pakkumus peab vastama tehnilises kirjelduses sätestatud tingimustele.*

Mõistlik tõlgendus Vastavustingimustes sätestatule on see, et pakkumuste vastavus kontrollimiseks pidid pakkujad esitama Alapunkti 7 kohaselt Vastavustingimuste osa „Pakkumuse esitamine“ alapunktides 1-6 sätestatud teabe. Lähtudes Hankija tõlgendusest, pidanuks pakkujad esitama andmed ja dokumendid, mis hõlmanuks kõiki TK-s esitatud nõudeid. Kahtlemata ükski pakkuja kogu TK kohta pakkumuses teavet ei esitanud. Nõnda tähendaks Hankija tõlgendus, et Vaidlustaja ja Kolmanda isiku pakkumused on mittevastavad juba sellel põhjusel, et puudub sadu lehekülgi „pakkumuse kirjeldust“.

5.8.6. Hankija vastusest jääb mõistetamatuks, mis on see mittevastavus RHAD-ile, mida Hankija on oma otsuse põhjendustes Vaidlustaja rendiseadmete tehnilisele kirjeldusele ette heidab ning miks Vaidlustaja esitatud teave polnud piisav.

Ka Kolmas isik on oma vastuses vaidlustusele öelnud, et esitas nõutud seadmete kohta mudeli, tehnilise kirjelduse ja viite tootja lehele, kus on kättesaadav täiendav tehniline informatsioon. Seega Kolmas isik esitas enda pakkumuses rendiseadmete tehnilise kirjelduse ja mudeli sarnaselt Vaidlustajale.

5.8.7. Kui uskuda Hankija tõlgendust, et pakkumuse koosseisus pidi olema iga seadme kohta esitatud teave kõigi TK nõuete osas ja see ei tohtinud olla leitav tootja kodulehelt, siis tõenäoliselt ei ole ka Kolmas isik oma pakkumuses kogu nõutavat teavet esitanud.

5.8.8. Hankija vastusest nähtub, et RHAD oli sedavõrd puudulikult ja vastuoluliselt koostatud, et mõistlikul pakkujal ei olnudki võimalik lõpuni aru saada, mille kohta ja kuidas Hankija pakkumuses teavet soovib saada.

5.8.9. Vaidlustaja jääb seisukohale, et nn grupipõhist summeerimist ei olnud RHAD-is ette nähtud. TK p-is 9.11 ei ole ainsatki sõna ega viidet sellele, et arveid peaks saama grupipõhiselt summeerida.

Hankija ei saa pärast pakkumuste esitamist sõnast „arve“ tuletada mh arvete grupipõhist summeerimist.

5.8.10. Põhjus miks demokeskkonnas arvete ja gruppide nägemine võis Hankijal vaidlustusmenetluse ajal ebaõnnestuda, peitub selles, et demokeskkonnas peab kasutaja määratlema ennast selle tarbeks „täisvolitustega kasutajaks“. Hankija aga ilmselt oli rollis „numbrikasutaja“, mille raames ei saagi soovitud teabele ligi.

6. Hankija, **Sihtasutus Tallinna Kultuurikatel**, vaidleb vaidlustusele vastu ja palub jätta selle rahuldamata järgmistel põhjustel.

6.1 Vaidlustaja pakkumus ei ole RHAD-ile vastav ja tuli sisuliste puuduste tõttu RHS § 114 lg 2 alusel tagasi lükata. Vaidlustaja pakkumusest ei ole võimalik kontrollida pakkumuse vastavust TK-le.

6.2. Hankija ei nõustu Vaidlustaja käsitlesega RHAD-i tingimustest, eeskätt sellest, mida pakkuja pidi pakkumuse koosseisus esitama. Nt on Vaidlustaja küsinud vajalike seadmete kohta, kuid jätnud nende seadmete andmed esitamata. Oluline ei ole, et maksumusvormis kõiki rendiseadmeid ei olnud, kuna Hankija ei tahtnud hinnata WiFi ja LAN võrgu seadmete rendimaksumust RHS § 117 lg 1 mõttes, mistõttu ei olnud nad hõlmatud maksumusvormis, küll aga oli vaja esitada infot oli vaja selleks, et tuvastada pakkumuse vastavus TK-le ja Vastavustingimustele. Ilma nõuetekohaste seadmeteta ei saa Hankija nõuetele vastavat teenust. Hankijal puudub info, mis seadmeid Vaidlustaja pakub WiFi ja LAN seadmete osas ning mis on nende õiglane hind.

6.3. Vastavustingimuse kohaselt pidi pakkuja esitama sisulise pakkumuse kirjelduse, mis mh pidi sisaldama kõikide pakutavate rendiseadmete tehnilist kirjeldust ja täpset mudelit vastavalt tootja spetsifikatsioonile, ning iga rendiseadme õiglase hinna. Lisaks pidi pakkumus vastama TK-s toodule, sh selle lisades 1 ja 2 märgitule. Vaidlustaja esitas küll sisulise pakkumuse kirjelduse dokumendi, kuid see ei sisaldanud kõiki nõutud osi.

6.4. Pakkumuse vastavust tuleb kontrollida ainult RHAD-is esitatud tingimuste alusel tulenevalt võrdse kohtlemise põhimõttest ja läbipaistvuskohustusest. Kui Hankija on RHAD-is nõudnud pakkumuse koosseisus konkreetsete dokumentide esitamist, on ta vastavate

tingimustega ka ise rangelt seotud ega tohi asuda pakkumuste vastavuse kontrollimise staadiumis seisukohale, et piisab ka muudest dokumentidest. Hankija on esitanud Vastavustingimuste osa „Pakkumuse esitamine“ raames nõude esitada pakkumuse vastavuses RHAD-i tingimustele. Vaidlustaja esitatud kirjeldus ei sisalda kõiki nõutud osi, kusjuures Vaidlustaja ise sellele asjaolule ka vastu ei vaidle.

6.5. Vastavuse kontroll ei ole piiritletud üksnes Vastavustingimustega vaid kõikides RHAD-is (nt ka TK, juhised pakkujale) olevate tingimustega. Vastavustingimus on iga tingimus, mis sisaldab nõudeid pakkumuse sisule hoolimata selle asukohast või sellest, millise pealkirjaga dokumendis see nõue on esitatud. Seega ei ole kohased Vaidlustaja selgitused sellest, justkui Riigihankes puuduksid vastavustingimused tehniliste tingimuste osas. TK koos lisadega on 11 lk pikk tehnilisi tingimusi sisaldav dokument, millest igauhele peab pakkumus vastama.

6.6. Vaidlustaja põhiargument on, et pole selgelt mõistetav, mida pidi pakkuja pakkumuses „sisulise pakkumuse kirjeldusena“ esitama. Vaidlustaja leiab, et kuivõrd sõna „spetsifikatsioonile“ asemel oli tingimuses kasutatud sõna „spetsifikatsioonist“, siis ei olnud pakkuja võimeline mõistma, mida pakkumuses oli vaja esitada. Kui tingimus on keeleliselt kehv, ei tähenda see automaatselt, et see oleks sisuliselt täiesti arusaamatu või tõlgendamatu. Tingimus tuleb panna kogu RHAD-i konteksti, mitte võtta seda eraldiseisvalt ehk kuigi tingimus ei ole keeleliselt täiuslikult sõnastatud, ei muuda see nõude sisu ega selle mõistetavust mõistliku ja hoolsalt tegutseva pakkuja jaoks. Kõnealune lauseosa Alapunktis 5 ei kehtesta eraldiseisvat või uut vastavustingimust vaid täpsustab juba niigi (sh valdkondlikes hangetes) tavapäraselt nõuet, et pakutavate seadmete ja teenuse vastavus RHAD-ile peab olema pakkumuse koosseisust tuvastatav, kui hankija just eraldi kinnitusi ei küsi.

6.7. Vaidlustaja väidab, et mõistis Alapunkti 4 - Pakkumuse koosseisus tuleb esitada pakkumuse kirjeldus, mis sisaldab vähemalt järgmist: [---] 4) *Iga rendiseadme õiglase hinna* - nii, et õiglase hinna esitamine on vabatahtlik. Alapunkt 4 ei nõudnud pakkujalt üksnes kinnitust, et rendiseadmete hinnad on „õiglased“, vaid nõudis iga rendiseadme õiglase hinna esitamist. On õige, et osasid pakutavate rendiseadmete hindu küsis Hankija maksumusvormil ja hindas neid, kuid osade puhul seda vajalikuks ei pidanud. Hanketingimustes on selgelt eristatud pakkumuse sisuline kirjeldus ja maksumusvorm, millel on erinev eesmärk menetluse protsessis.

6.8. Olukorras, kus mõni RHAD-i tingimus ei ole selge või ühemõtteline, tuleb hanketingimusi tõlgendada mõistliku ja kogenud pakkuja vaatepunktist, kes tutvub dokumentatsiooniga tervikuna. Kolmas isik sai tingimusest aru. Vaidlustaja väited sellest, et valesti käänatud sõnade tõttu ei olnud võimalik tuvastada asjaolu, et pakkumuse koosseisus tuleb esitada andmed kõikide tingimuste täitmise kontrollimist võimaldaval viisil, ei ole eluliselt usutav.

6.9. Kuigi RHR-i vormil olev vastavustingimus ei ole keeleliselt ideaalne, on selle eesmärk ja sisu RHAD-i tervikuna lugedes üheselt mõistetav. Hankija soovis saada pakutavate rendiseadmete täpseid mudeleid ning nende tootja ametlikel andmetel põhinevat tehnilist kirjeldust ulatuses, mis võimaldaks kontrollida tehniliste tingimuste täitmist. Tingimuse tõlgendamine viisil, mis nõuab keeleliselt täiuslikku sõnastust iga tehnilise detaili puhul, oleks ebaproportsionaalne ja viiks tingimuse sisutuseni.

6.10. Vastavustingimuse asjakohatuse või õigusvastasuse vastuväide tuleb esitada RHAD-i, mitte pakkumuse tagasilükkamise otsuse vaidlustamisel.

6.11. Pikaajalise kohtupraktika kohaselt on tähtaegselt vaidlustamata riigihanke alusdokument kehtiv ning sellest tuleb pärast pakkumuste esitamist lähtuda. Hankija eesmärk vastavustingimuste koosseisus pakkumuse sisulise kirjelduse küsimisel oli kontrollida pakkumuse sisulist vastavust kõikidele tehnilises kirjelduses märgitud nõuetele ehk tegemist ei

olnud ka asjaoludega, mida oleks saanud kontrollima asuda alles lepingu sõlmimise järgselt muus etapis. Seega oli Riigihankes nõutud konkreetse sisuga dokument, mille Vaidlustaja esitas puudulikult.

6.12. Hankija otsustas panna Riigihanke tingimustesse suuremad interneti kiirused ja WiFi ning LAN teenused, et leida täitja, kes on võimeline neid teenuseid pakkuma vajalikul tasemel vastavalt Hankija tegevuse eripäradele. Hankija seadis tingimuse esitada sisuline pakkumuse kirjeldus, andes seeläbi võimaluse pakkujatele vabas vormis kajastada pakkumise koosseisus nende teenuste ja rendiseadmete pakkumise võimekust.

6.13. Vaidlustaja pakkumuses esinesid järgmised sisulised puudused.

6.13.1. Puudusid osade (kahel seadmel viiest) nõutud rendiseadmete tehnilised kirjeldused (Vastavustingimuste osa „Pakkumuse esitamine“) – st puudu olid vastavalt otsuses märgitule juhtmeta võrgu (WiFi) ja juhtmega võrgu (LAN) üüriseadmete (TK p 10.4.5 ja TK lisad 1-2) tehnilised kirjeldused.

6.13.2 Puudusid pakutavate rendiseadmete (kahel seadmel viiest) täpsed mudelid vastavalt tootja spetsifikatsioonile (Vastavustingimuste osa „Pakkumuse esitamine“) – st puudusid juhtmeta võrgu (WiFi) ja juhtmega võrgu (LAN) üüriseadmete mudelid (TK p 10.4.5 ja TK lisad 1-2).

6.13.3. Puudusid osalised andmed (kolmel seadmel viiest) pakutud rendiseadmete tehnilistest kirjeldustest (Vastavustingimuste osa „Pakkumuse esitamine“) – st nende seadmete kohta (VoIP telefoni, VoIP adapteri, ja Digiboxi), mille puhul olid mudelid ja osaline info esitatud, oli suurem osa informatsioonist viitega esitletud, mitte ei sisaldunud pakkumuse koosseisus;

6.13.4. Puudusid andmed pakkumuse vastavuse kohta TK p-idele 7.10, 7.10.1, 7.10.2 – st puudus kirjeldus või kinnitus sellest, kuidas nimetatud nõudeid on võimalik täita, kusjuures vastavustingimuse raames esitatud kinnitus puudutas üksnes väljavahetatavaid seadmeid ja lahendusi, kuid mitte internetiühendust.

6.13.5. Esines puudus demokeskkonnas genereeritud arvel (TK p 9.11) - Hankijal pidi olema võimalik saada pakkujalt arved, kus on selgelt eristatud eelnevalt määratud gruppide põhjal teenuste liigendatus, kusjuures sobib ka funktsionaalsus, kus teenused on eraldi arvetel vastavalt eelnevale määratlusele. Demokeskkonnas kui „tootenäidise“ analoogil genereeritud arvel ei ole grupi põhist liigendatust. Arvel on ära toodud, milline number millises grupis on, kuid grupi põhjal pole tehtud summeerimist.

6.13.6. Vaidlustaja pakkumuses oli puudus seoses puuduvate (kahe) rendiseadmete õiglase hindadega, mida oleks teoreetiliselt olnud võimalik selgituste teel kõrvaldada, kui esitatud oleksid vähemalt algandmed rendiseadmete kohta. Kuna pakkumuse koosseisus puudusid mistahes algandmed juhtmeta võrgu (WiFi) ja juhtmega võrgu (LAN) üüriseadmete kohta, siis ei olnud võimalik neid selgitada ja tegemist ei olnud ka olukorraga, kus pakkujaid pidanuks kohtlema selgituste küsimisel võrdselt.

6.14. Vaidlustaja ei esitanud pakkumuses täielikku tehnilist kirjeldust kolme seadme kohta (kajastatud ka maksumusvormil), täielikult puudub tehniline kirjeldus WiFi ja LAN seadme osas, sh puuduvad ka nende täpsed mudelid. Kõikide viie rendiseadme puhul puuduvad õiglased hinnad. TK p-i 10.4.5 kohaselt on Hankijal õigus täitjalt tellida juhtmeta võrgu (WiFi) ja juhtmega võrgu (LAN) üüriseadmeid, mis vastavad TK lisas 1 ja 2 toodud tingimustele. Seega on Hankija nõudnud pakutava toote tehnilist kirjeldust ja tootja spetsifikatsioone, kuid Vaidlustaja on jätnud kas igasugused andmed üldse esitamata või on esitanud vähesed andmed,

viidates suuresti üksnes tootja veebilehtedele.

6.15. Vaidlustaja väitel on ta esitanud kõikide maksumusvormil märgitud seadmete info ja hinnad. Hankija otsuses märgitud puudused ei puudutagi neid seadmeid, vaid üksnes WiFi ja LAN seadmeid, mille puhul Vaidlustaja isegi selgitab, et neid esitatud ei ole kirjeldades, et esitatud on info VoIP telefoni, VoIP adapteri, ja Digiboxi kohta. RHS paneb pakkujale kohustuse arvestada RHAD-i tingimusi tervikuna, mitte üksnes esitada hankemenetluse vormidel nõutavaid andmeid ja dokumente, millele vastab hankija kohustus kontrollida pakkumuse vastavust kõikide tingimuste osas. Kahe seadme kirjeldused on puudu, lisaks on teiste seadmete puhul esitatud üksnes viited hüperlinkidele, mis ei ole kooskõlas RHAD-iga.

6.16. Seoses õiglase hinnaga selgitab Vaidlustaja, milliste rendiseadmete hinnad on maksumusvormil esitatud, kuid ei selgita, kust võiks leida nende kolme seadme õiglased hinnad ning ka täiendavalt juhtmeta võrgu (WiFi) ja juhtmega võrgu (LAN) õiglased hinnad, mis samuti tuli RHAD-i kohaselt esitada. Vaidlustaja väide, et RHAD ei näinud ette juhtmeta võrgu (WiFi) ja juhtmega võrgu (LAN) üüriseadmete hindade esitamise kohustust, ei ole korrektne. TK p-i 10.4.5 kohaselt on Hankijal õigus täitjalt tellida juhtmeta võrgu (WiFi) ja juhtmega võrgu (LAN) üüriseadmeid, mis vastavad TK lisas 1 ja 2 toodud tingimustele. Vastavustingimus selgitab, et „iga rendiseadme õiglase hinda“ on vajalik kajastada just pakkumuse kirjelduses. Rent ja üür on sünonüümid, mistõttu ei saanud jääda pakkujale ebaselgeks, et lepingu eseme hulka kuuluvad ka WiFi ja LAN rendiseadmed. Ka vastava tõlgenduse selgitus on arusaamatu – Hankija on kogu vastavusotsuse vältel selgitanud, et puudu on WiFi ja LAN seadmete kohta igasugused andmed, alustades selle viitega juba esimeses lõigus. Seega – esitama ei pidanud maksumusvormil WiFi ja LAN seadmete rendihindasid, kuid nende seadmete õiglane hind tuli esitada pakkumuses.

6.17. TK p 7.10 sätestab, et Hankija jätab endale õiguse tellida täitjalt ajutiselt kõrgema kiirusega internetiühendusi. TK p-i 7.10.1 kohaselt peab täitja tagama TK p-is 7.1 tabeli aadressidel sümmeetrilist kiirust 2500 Mbit/s maksimaalselt kuni ühe tööpäevase etteteatamisega. TK p-i 7.10.2 kohaselt peab täitja tagama aadressil Kursi 3 sümmeetrilisi kiirusi 5000 Mbit/s ja 10000 Mbit/s maksimaalselt kuni ühe nädalase etteteatamisega. Vastavustingimuse kohaselt pidi pakkumuse koosseisus esitama pakkumuse kirjelduse, mis sisaldab ka andmeid selle kohta, et pakkumus vastab TK-s sätestatud tingimustele. Vaidlustaja ei ole kinnitanud ega selgitanud pakkumuse koosseisus nende tingimuste täitmise võimekust, kusjuures muude tingimuste täitmist on kinnitatud või selgitatud. Vastavustingimuse raames esitatud kinnitus puudutas üksnes väljavahetatavaid seadmeid ja lahendusi, kuid mitte internetiühendust.

6.18. TK p-i 9.11 kohaselt peab Hankijal olema võimalik saada pakkujalt arved, kus on selgelt eristatud eelnevalt määratud gruppide põhjal teenuste liigendatus. Sobib ka funktsionaalsus, kus teenused on eraldi arvetel vastavalt eelnevale määratlusele. Pakkumuse sisuliseks puuduseks tuleb pidada pakkumuse koosseisus esitatud tootenäidise mittevastavust RHAD tingimustele. Demokeskkonnas kui „tootenäidise“ analoogil genereeritud arvel ei ole grupi põhiste liigendatust. Arvel on ära toodud, milline number millises grupis on, kuid grupi põhjal pole tehtud summeerimist.

6.19. Küsimus ei ole selles, mida iseteeninduses teha saab, vaid konkreetset arves ja selle sisus. Arvel on teenuse järgi sisuliselt ainult märksõna, mis vastab sellele grupile, kuhu see teenus on lisatud. Lihtne märksõna teenuse järel ei ole liigendatus tehnilise tingimuse mõttes. Liigendatus esineb iseteeninduskeskkonna kuvatömmistel, millele Vaidlustaja on viidanud: mitu kasutajat on grupis. Samuti ei ole asjakohane väide, et tingimus ei sisaldanud summeerimist. TK ei nõudnud pelgalt võimalust andmeid töödelda vaid võimalust saada arved, mis vastavad nõuetele. TK p-i 9.11 eesmärgiks oli tagada, et Hankijale esitataks arved, kus teenused on

liigendatud eelnevalt määratud gruppide kaupa viisil, mis võimaldab iga grupi kohta eraldi arveldust ilma täiendava käsitööta. Arve kui raamatupidamisdokument eeldab, et iga eristatava arveldusüksuse kohta on esitatud ka vastav rahaline koondsumma. Mõiste „grupipõhine liigendatus“ eeldab seega, et arvel on lisaks teenuseridadele esitatud ka grupi tasemel koondsumma. Seda kinnitab ka alternatiivne lahendus (teenuste esitamine eraldi arvetel), mis eeldab paratamatult summeerimist. Pelgalt teenuseridade märgistamine grupi kuuluvusega ei täida nõude eesmärki ega vasta TK p-i 9.11 sisule. Kui pidada piisavaks pelgalt teenuseridade märgistamist grupi nimega, siis ei erineks „grupipõhine liigendatus“ sisuliselt tavalisest detailsest arvest, ning TK p 9.11 kaotaks oma iseseisva tähenduse.

6.20. Vaidlustuse laekumise järel proovis Hankija uuesti demokeskkonnas arvega seonduvat kontrollida, kuid tuvastas, et kuigi sisse logida õnnestub, siis arveid ja gruppe Hankija ei näe. See aga ei ole kooskõlas RHAD-i nõudega, mille kohaselt pidi demokeskkond olema aktiivne vähemalt pakkumise esitamisest kuni hankemenetluse või pakkuja pakkumuse jõusoleku kehtivuse lõppemiseni, mis ei ole veel möödunud (Vastavustingimuste p 4, pakkumuse sisu kirjelduse p 2, TK p 2.20). Lisas 1 on lisatud kuvatõmmised Hankija vaatest demokeskkonnas käesoleva dokumendi koostamise ajal. Seega ei ole Hankijal võimalik kontrollida, kas Vaidlustaja on demokeskkonda vahepeal muutnud või loonud sinna funktsionaalsusi, mida seal varem ei olnud. Samuti ei ole võimalik kontrollida vaidlustuses esitatud kuvatõmmiste ja vastuväidete paikapidavust.

6.21. Hankija kontrollib pakkumuse vastavust talle hankemenetluse käigus esitatud dokumentide põhjal. Käesoleval juhul on vajalikud andmed kas esitatud puudulikult või jäetud üldse esitamata. Puuduvaid andmeid ega dokumente ei ole esitatud ka vaidlustusmenetluse ehk Hankijal ei olnud vastavuskontrolli raames ega ole ka praegu võimalik Vaidlustaja pakkumuse sisulises vastavuses veenduda.

6.22. Hankija on lähtunud otsuse tegemisel eelkõige proportsionaalsuse põhimõttest ning sellest, et kui puuduse kõrvaldamine ei annaks pakkujaile mistahes eelist, siis ei ole tegemist sisulise puudusega ning see tuleks võimalusel lasta kõrvaldada. Kolmanda isiku suhtes oleks ebakohane, kui Vaidlustaja saaks võimaluse esitada pakkumuse koosseisus hulgaliselt esitamata jäänud andmeid.

6.23. Vaidlustaja ei ole väitnud, et WiFi ja LAN seadmete puhul nõutud andmed üldse pakkumuse koosseisus oleks, seega ka juhul, kui vaidlustuskomisjon peaks leidma puudusi Hankija tegevuses, siis uue vastavuskontrolli tegemisel tuleks puuduolevad andmed selgituste teel küsida. Selgituste küsimise kaudu ei ole lubatav kõrvaldada pakkumuse olulisi puudusi, st selliseid minetusi, mis välistavad pakkumuse vastavaks või edukaks tunnistamise. Seega kahaneb Hankija kaalutusõigus selgituste küsimise osas ikkagi nullini olukorras, kus sisulised puudused pakkumuses on niivõrd ilmselged, et vastamisega muudaks pakkuja kindlasti pakkumust. Samuti on keelatud pakkuja selgitustega pakkumuse olulises osas täiendamine või pakkumuse muutmine. Selline olukord esineb näiteks siis, kui tegelikult on vajalikud andmed pakkumuse koosseisus esitatud, kuid ebaselgelt - kuid käesoleval juhul puuduvad igasugused andmed WiFi ja LAN seadmete kohta, mida teoorias, seega ei saa neid ka selgitada.

6.24. Sisuline kõrvalekalle esineb ka juhul, kui pakkumuse koosseisus on jäetud esitamata RHAD-s nõutud dokument, millela ei ole hankijal võimalik pakutava toote nõuetekohasust kontrollida. Vaidlustaja on faktiliselt jätnud esitamata vajalikud andmed ning Hankijal ei ole võimalik pakkumuse koosseisust tuvastada pakkumuse sisulist vastavust.

6.25. Kuivõrd pakkumuse vastavust kontrollitakse kumulatiivselt (st pakkumus peab vastama kõikidele vastavustingimustele), ei mängi sisulise puuduse tuvastamisel määravat rolli asjaolu, kui suurt või väikest osa hankelepingu mahust puudus mõjutab. Seega ei oma käesoleval juhul

tähtsust ka see, et mitmete seadmete kohta oli andmeid esitatud.

6.26. Vaidlustaja on pakkumuses esitamata jäetud seadme kohta esitanud hankemenetluses ka küsimusi, mistõttu saab väita, et Vaidlustaja ei mõistaks ka nende seadmete pakkumise vajadust. Kolmanda isiku pakkumus on vastav

6.27. Vaidlustaja on justkui samadel põhjendusel leidnud, et Kolmanda isiku pakkumus ei saa olla vastav. Hankija sellega ei nõustu. Kolmanda isiku pakkumus vastab kõikidele vaidlustuses väljatoodud asjaoludele. Ainus, sealjuures mittesisuline ja kõrvaldatav, puudus oli WiFi ja LAN seadmete õiglase hinna osas, kuid olukorras, kus nende seadmete kohta oli nõutud tehnilised kirjeldused ja mudelid esitatud, oli võimalik selgituste teel see puudus kõrvaldada. Vaidlustaja ja Kolmas isik olid selles mõttes erinevas olukorras. Kuigi Kolmas isik selgitab 07.01.2026 seisukohas, et WiFi ja LAN seadmete puhul ei olnud õiglase hinna esitamine nõutud, siis Hankija selle seisukohaga ei nõustu. Kõik muud nõutud andmed, sh tehnilised kirjeldused vastavalt RHAD-ile (millele lisati täiendavalt ka tootja lehe viited), tootja spetsifikatsiooniga kooskõlas olevad täpsed mudelid nii maksumusvormil märgitud kui ka WiFi ja LAN seadmete kohta on pakkumuses esitatud. Ühtlasi on Kolmas isik kinnitanud ja/või selgitanud kõikide muude tehniliste nõuete osas nendele vastavust.

6.28. 16.01.2026 esitas Hankija täiendavad seisukohad.

6.28.1. Võrdselt saab kohelda üksnes võrdses olukorras pakkujaid. Vaidlustaja ja Kolmanda isiku pakkumustes olnud puudused ei olnud võrreldavad.

6.28.2. Ilmselt mõistis Vaidlustaja ka ise oma pakkumuse puudulikkust ja püüab nüüd sellest mööda pääseda Kolmanda isiku pakkumuses puudusi otsides ning tagantjärele RHAD-i tingimusi kahtluse alla seades. See aga ei muuda fakti, et Vaidlustaja pakkumus on sisuliste puudustega ka siis, kui mõningaid nüansse selles saanuks selgituste abil kõrvaldada. Viited RHAD-i mõistmatusele ja segadusele on otsitud. Valdkonna eksperdina selgitab Vaidlustaja vaidlustusmenetluses justkui ei mõistaks ta RHAD-i sätet, mille kohaselt tuleb pakkumuse koosseisus esitada pakkumuse kirjeldus, mis sisaldab vähemalt *[---] pakutavate rendiseadmete tehnilist kirjeldust ja täpset mudelit [---]*. Nimetatud Hankija soov pidi olema pakkujale arusaadav.

6.28.3. TK p-i 9.11 eesmärk oli tagada grupipõhine arveldus, mitte üksnes informatiivne liigitus. Tingimuse kohaselt oli vajalik arvel tagada grupid, liigendatud ja selgelt eristatavus. Nüüd, kus Hankijal on taas võimalik ligi pääseda iseteenindusele, oli võimalik tuvastada ka asjaolu, et selge eristatus ja grupid liigendatuna koos eraldi summeerimisega on iseteeninduses olemas, kuid see ei kajastu arvel. Küll aga, kuigi iseteeninduses tegemist pole grupipõhise summeerimisega, vaid teenuse põhise summeerimisega, on see siiski näide sellest, milline peaks olema liigendatus ja summeerimine arvel. Iseteeninduses liigendatus on olemas ja on võimalik ka eraldi summeerida, arvel aga mitte. Iseteeninduse summeerimine on teenusepõhine, mis omakorda tähendab, et Hankija ei saa seda kasutada kuluüksuste kulu määramisel, nt ühe hoone või osakonna lõikes. Vaidlustaja esitatud tootenäidisel puudub grupi tasemel koondsumma, mistõttu ei vasta see nõude sisule ega võimalda arvelduse läbiviimist ilma täiendava käsitööta. Sellest tulenevalt jääb Hankija selle juurde, et demokeskkonnas genereeritud arve ei ole TK p-iga 9.11 kooskõlas. Pakkujal oli võimalik kahe võimaliku alternatiivse arve koostamise lahenduse vahel valida.

6.28.4. Iseteeninduse kohta märgib Hankija täiendavalt, et Hankija teostas täpselt samamoodi sisse logimise, nagu varasemalt, mida saab tuvastada ka kuvatõmmisel näha olevast rollist „Elisa Demo Äriklient OÜ“ (lisa 2 ja 3). Varasemalt samas rollis aga eelpool kirjeldatud funktsionaalsust ei olnud lisaks arvele ka mitte iseteeninduses. Seega ei ole Hankijale teada,

mida täpsemalt võis Vaidlustaja vahepealsel ajal demokeskkonnaga teha, kuid sellist vaadet vastavuskontrollimisel demokeskkonnas ei olnud.

6.28.5. Arvestades, et Vaidlustajal puuduvad sisulised vastuväited selle kohta, et tema pakkumuses puudusid Hankija poolt vastavusotsuses välja toodud puudused, ei ole Hankija eksinud Vaidlustaja pakkumuse vastavuse kontrollimisel.

7. Kolmas isik, **Telia Eesti AS**, vaidleb vaidlustusele vastu ja palub jätta selle rahuldamata järgmistel põhjustel.

7.1. Hankija arvates esinevad Vaidlustaja pakkumuses järgmised puudused:

1) pole esitatud pakutavate rendiseadmete tehnilise kirjeldust ja täpset mudelit vastavalt tootja spetsifikatsioonile;

2) pole esitatud iga rendiseadme õiglast hinda;

3) pakkumus ei vasta Vastavustingimustele ja TK-le, kuna pakkuja ei ole esitanud kinnitust ega selgitust TK p-ides 7.10, 7.10.1, 7.10.2 sätestatud tingimuste täitmise võimekuse kohta; pakkumuse koosseisus esitatud demokeskkonnas genereeritud arve ei vasta TK p-ile 9.11.

Kui viidatud puudused Vaidlustaja pakkumuses esinevad, on Hankija Vaidlustaja pakkumuse õiguspäraselt tagasilükanud.

7.2. Vaidlustusest on selge, et Vaidlustaja on jätnud rendiseadmete õiglase hinna esitamata, mistõttu on ainuüksi seetõttu õige, et Hankija tunnistas Vaidlustaja pakkumuse mittevastavaks.

7.3. Vaidlustuse kohaselt võrdsustas Vaidlustaja õiglase hinna rendihinnaga ning esitas selle maksumusvormil. RHAD-i alusel on selge, et need ei ole samad. Maksumusvormil ei ole õiglase hinna esitamiseks lahtrit, mistõttu seda ei oleks saanud maksumusvormil ilma vormi muutmata esitada.

Õiglane hind on RHAD-is terminina defineerimata, kuid see ei tähenda, et tegemist on arusaamatu ja esmakordse kontseptsiooniga.

7.4. Kui Vaidlustajale jäi mõni RHAD-i tingimus arusaamatuks, oleks ta pidanud küsima Hankijalt RHS § 46 lg 1 alusel selgitusi.

7.5. Hankija on Kolmanda isiku pakkumuse õiguspäraselt vastavaks tunnistanud. Vaidlustaja kahtlused Kolmanda isiku pakkumuse mittevastavuse kohta ei vasta tõele.

7.6. Kolmanda isiku pakkumuses on esitatud iga rendiseadme mudel, tehniline kirjeldus ning viide tootja lehele, kus on kättesaadav täiendav tehniline informatsioon. TK p-is 10.4.5 nimetatud üüriseadmete kohta on samuti pakkumuses asjakohane teave esitatud, sh on esitatud seadme mudel ning viide tootja dokumentatsioonile.

Kolmanda isiku pakkumuses on esitatud iga rendiseadme õiglane hind iga rendiseadme kohta. Seega vastab Kolmanda isiku pakkumus ka selles osas Vastavustingimuste p-is 4 toodule. TK p-is 10.4.5 nimetatud üüriseadmete osas ei tulnud õiglast hinda pakkumuse koosseisus esitada (millisel seisukohal on ka Vaidlustaja ise).

Kolmanda isiku pakkumuses on esitatud pakutavate rendiseadmete (nii VoIP telefoni, VoIP adapteri kui digiboksi osas) mudel, tehnilised parameetrid ning viide tootja lehele, kus on kättesaadav täiendav tehniline informatsioon. Kolmanda isiku pakkumus sisaldab kinnitust, et seadmed vastavad vastavalt TK lisas 1 ja 2 esitatud spetsifikatsioonile, pakkumuses (p-d 7 ja 8) on esitatud seadme mudel ning viide tootja dokumentatsioonile.

Kolmas isik on pakkumuses otsesõnu kinnitanud valmisolekut pakkuda TK p-is 7.10 nimetatud ajutisi ühendusi. Tegemist on olulise asjaoluga, kuivõrd vastavat kinnitust andmata ei saaks Hankija veenduda, kas tal on neid ühendusi võimalik pakkujalt saada või mitte. Olukorras, kus

pakkuja ei ole selle kohta pakkumuses midagi öelnud, ei saa Hankija eeldada, et talle küsitut võimaldatakse.

7.7. 16.01.2026 esitas Kolmas isik täiendavad seisukohad.

7.7.1. Kolmanda isiku pakkumuses on rendiseadmete õiglase hind esitatud RHAD-ile vastavalt. TK kontekstis on oluline eristada, mis on Riigihanke esemeks olevad teenused ja millised mitte. TK kohaselt ostab Hankija Riigihanke tulemusena mobiiltelefoniside kõne- ja lühisõnumi ning mobiilse andmeside teenust, lauatelefoniside kõneteenust, püsiinterneti ühenduse teenuse, TV teenust ja sideteenustega seotud lisateenuseid. Sellest tulenevalt on oluline ka eristada seadmeid, mida Hankija hakkab hankelepingu alusel rentima, ning seadmeid, mille üürimiseks või ostmiseks on Hankija üksnes andnud indikatsiooni, et ta võib soovida neid üürida/osta, kehtestamata seejuures vastavaid (kasutus)tingimusi või küsimata pakkumuse koosseisus üüri- või ostuhinda.

7.7.2. WiFi, ega muud sisevõrgu teenust, Hankija Riigihanke raames ei hangi. TK p-i 10.4.5 kohaselt jättis Hankija endale õiguse üürida juhtmeta võrgu (WiFi) ja juhtmega võrgu (LAN) üüriseadmeid ning TK p-i 10.4.6 alusel osta mobiiltelefone, ruutereid, adaptereid. Seega on TK ja selle tingimuste tõlgendamisel olulise tähtsusega, mille puhul on tegemist Riigihanke skoobis tellitava ja kasutatava teenuse/seadmega ning mille puhul on tegemist lisavõimalusega, mille osas pakkujatel tuleb arvestada vajadusega tagada Hankijale TK-s ette nähtud võimaluste kasutamine, kuid ei ole teada, kas ja mis ulatuses hankija seda õigust kasutab.

7.7.3. Eeltoodust tulenevalt ei olnud Kolmandal isikul pakkumust koostades ka arusaamatust sellest, miks Hankija osade seadmete kohta maksumusvormil kuutasu küsis, ja osade kohta mitte – igakuine tasu tuli maksumusvormil esitada nende seadmete osas, mida Hankija vajab hankelepingu esemeks oleva teenuse (vastavalt ATA adapter ja VoIP aparaat telefonisideteenuse ja digibox TV teenuse) kasutamiseks ning mida peab TK kohaselt Riigihanke raames teenuse koosseisus pakkuma. Maksumusvormil ei küsitud nende seadmete kuutasu ega maksumust, mille tellimiseks Hankija nägi ette õiguse (võimaluse), kuid mida hankelepingu alusel pakutav teenus vähimisi kohustuslikuna ei sisalda.

7.7.4. Kolmas isik esitas oma pakkumuses mudeli täpsusega andmed kõikide seadmete kohta, mille suhtes TK vastava nõude kehtestas, sh ka üüriseadmete osas. Vastavustingimuste alusel õiglase hinna esitamisel esitas Kolmas isik pakkumuses õiglase hinna kõikide hankelepingu esemeks olevate teenuste kasutamiseks vajalike seadmete osas, mida peab Riigihanke raames teenuse koosseisus pakkuma ning mille kohta Hankija mh hindamistabelis nõudis kuutasu esitamist.

7.7.5. Vastavustingimustes nimetatud „iga rendiseadme“ all ei saa Kolmanda isiku arvates mõista, et tuleb esitada õiglase hind nende seadmete osas, mille tellimiseks on Hankija lisavõimalusena õiguse jättnud (nõ hankelepingu esemeks oleva teenuse välised seadmed, sõltumata kas need on TK p-is 10.4.5 nimetatud üüritavad võrguseadmed, mille suhtes ei tulnud ka pakkumuses esitada üüri- või rendihinda, või TK p 10.4.6 nimetatud ostetavad mobiiltelefonid, ruuterid või adapterid). „Iga rendiseadme“ all tuleb õiglase hinna esitamisel TK-s sätestatud arvestades mõista ikkagi konkreetset neid seadmeid, mida Hankija on teenuse raames hankinud ning hakkab rentima.

Seetõttu ei nõustu Kolmas isik Hankija seisukohaga, et TK p 10.4.5 nimetatud (potentsiaalselt üüritavate) seadmete suhtes pidi õiglase hinna esitama pakkumuse koosseisus. RHAD sellist kohustust ei sisalda. Teenuses sisalduvat ja teenuseväliseid lisavõimalusi ei saa samastada, nagu pole ka nende suhtes TK-st tulenevad nõuded tervikuna samad. Õiglase hinna esitamine teabevahetuse raames ei muuda pakutud seadmete valikut ega muid omadusi.

VAIDLUSTUSKOMISJONI PÕHJENDUSED

Vaidlustaja pakkumuse tagasilükkamine

8. Hankija põhjendused Vaidlustaja pakkumuse tagasilükkamiseks on esitatud hankekomisjoni protokolli lisaks olevas selgituses (Hankija põhjendused). Hankija põhjendusi on süstematiseerinud Hankija oma vastuses vaidlustusele (vt käesoleva otsuse p-id 6.13.1-6.14). Kokkuvõtlikult leiab Hankija, et Vaidlustaja pakkumuses:

1) puudusid kahe pakutud seadme (juhtmeta võrgu (WiFi) ja juhtmega võrgu (LAN) üüriseadmed) Alapunkti 5 kohased rendiseadmete tehnilised kirjeldused ja täpsed mudelid vastavalt tootja spetsifikatsioonile;

2) puudusid kahe pakutud seadme (juhtmeta võrgu (WiFi) ja juhtmega võrgu (LAN) üüriseadmed) Alapunkti 4 kohased õiglasel hinnad. Teoreetiliselt oleks seda puudust olnud võimalik kõrvaldada selgituste küsimisega, kui esitatud oleksid vähemalt algandmed rendiseadmete kohta. Kuna pakkumuses puudusid igasugused algandmed juhtmeta võrgu (WiFi) ja juhtmega võrgu (LAN) üüriseadmete kohta, siis ei olnud Hankijal võimalik neid selgitada;

3) kolmel pakutud seadmel (VoIP telefon, VoIP adapter ja Digibox), mille puhul olid mudelid ja osaline info esitatud, oli suurem osa informatsioonist esitletud viitega ega sisaldanud pakkumuse koosseisus. Nende seadmete kohta polnud esitatud ka õiglasi hindu;

4) puudusid andmed pakkumuse vastavuse kohta TK p-idele 7.10, 7.10.1, 7.10.2, st puudus kirjeldus või kinnitus sellest, kuidas nimetatud nõudeid on võimalik täita, kusjuures Vastavustingimuse osa „Pakkumuse esitamine“ raames esitatud kinnitus puudutas üksnes väljavahetavaid seadmeid ja lahendusi, mitte internetiühendust;

5) esines puudus demokeskkonnas genereeritud arvel (TK p 9.11) - Hankijal pidi olema võimalik saada pakkujalt arved, kus on selgelt eristatud eelnevalt määratud gruppide põhjal teenuste liigendatus, kusjuures sobib ka funktsionaalsus, kus teenused on eraldi arvetel vastavalt eelnevale määratlusele. Demokeskkonnas kui „tootenäidise“ analoogil genereeritud arvel ei ole grupi põhist liigendatust. Arvel on ära toodud, milline number millises grupis on, kuid grupi põhjal pole tehtud summeerimist.

Vaidlustuskomisjon leiab, et kuigi seda pole Hankija põhjendustes otseselt märgitud, on Vaidlustaja pakkumus tagasi lükatud üksnes mittevastavuse tõttu Vastavustingimuste osale „Pakkumuse esitamine“.

9. Vastavustingimuste osa „Pakkumuse esitamine“ on sõnastatud järgmiselt:

PAKKUMUSE ESITAMINE

Pakkumuse esitamisega kinnitab pakkuja kõigi riigihanke alusdokumentides esitatud tingimuste ülevõtmist.

Tingimusliku pakkumuse esitamine ei ole lubatud.

Pakkumuse koosseisus tuleb esitada pakkumuse kirjeldus, mis sisaldab vähemalt järgmist:

1) Pakkuja teenustoe kontaktandmeid (telefon, e-posti aadress);

2) Täisfunktsionaalsuses iseteenindusportaali ligipääsu infot demo kontole, mis on aktiivne vähemalt riigihanke pakkumise esitamisest kuni hankemenethuse või pakkuja pakkumuse jõusoleku kehtivuse lõppemiseni. Pakkuja peab esitama kasutajakonto, parooli ja lingi keskkonda. Kui keskkonda ligipääsemiseks on vajalik tellija kontaktisiku andmeid, siis on need järgmised: xx, isikukood xx, meili aadress xx;

3) Iseteenindusportaali eestikeelset kasutusjuhendit;

4) Iga rendiseadme õiglast hinda;

5) Pakutavate rendiseadmete tehniline kirjeldust ja täpset mudelit vastavalt tootja spetsifikatsioonist;

6) Pakutava fikseeritud kõneside lahenduse tehnilist kirjeldust, mis peab sisaldama vähemalt kasutatavat platvormi, kõrgkääldavuse tagamise viisi ning keskjaamade geograafilised asukohti linna täpsusega;

7) Nõuded eelnevalt loetletud tingimustele on täpsemalt lahti kirjeldatud tehnilises kirjelduses. Pakkumus peab vastama tehnilises kirjelduses sätestatud tingimustele.

Küsimused ettevõtjale:

1. Kas ettevõtja saab kinnitada, et pakkumus vastab hanke alusdokumentides sätestatud tingimustele? (Raadionupp valikutega „Jah/Ei“)

2. Sisuline pakkumuse kirjeldus (Vabas vormis dokument)

3. Kõik väljavahetatavad seadmed ja lahendused peavad vastama alusdokumentides esitatud tehnilistele nõuetele ja nõutud funktsionaalsusele. Hankijal on pakkumuse vastavuse kontrolli käigus õigus nõuda sertifikaate või muid andmeid või dokumente, mis kinnitavad seadmete või lahenduste vastavust alusdokumentides esitatud nõuetele. Pakkuja kinnitab paigaldatavate seadmete ja lahenduste tehnilisele kirjeldusele vastavust: (Raadionupp valikutega „Jah/Ei“)

9.1. Vaidlustuskomisjon peab võtma esmalt seisukoha selles, millises vahekorras on Vastavustingimuste osa „Pakkumuse esitamine“ TK-ga, ehk kuivõrd pidid pakkujad arvestama pakkumuse kirjelduse koostamisel nende TK tingimustega, mida ei ole välja toodud Vastavustingimuste osas „Pakkumuse esitamine“.

Vaidlustuskomisjon jääb varem korduvalt esitatud seisukoha juurde, et pakkumuse vastavustingimused ei pea sisalduma üksnes dokumendis vastavustingimused vaid võivad tuleneda ka mujalt riigihanke alusdokumentidest, sh sageli tehnilisest kirjeldusest, kuid vaidlustuskomisjoni arvates pole praegusel juhul tegemist küsimusega, kas pakkumused pidid vastama TK nõuetele (muidugi pidid), vaid selles, kas Vastavustingimuste osast „Pakkumuse esitamine“ tulenes kohustus esitada pakkumuse kirjelduses nõutud andmed kõikidele TK-st tulenevatele tingimustele vastavuse kohta.

9.2. Vaidlustuskomisjon nõustub Vaidlustajaga, et Vastavustingimuste osa „Pakkumuse esitamine“ sellist nõuet ette ei näinud.

Vastavustingimuste osa „Pakkumuse esitamine“ märkis väga konkreetselt, et pakkumuse koosseisus esitatav pakkumuse kirjeldus peab sisaldama vähemalt alapunktides 1-6 märgitud andmeid. Alapunkt 7 täpsustab seejuures: *Nõuded eelnevalt loetletud tingimustele on täpsemalt lahti kirjeldatud tehnilises kirjelduses. Pakkumus peab vastama tehnilises kirjelduses sätestatud tingimustele.*

Eeltoodust on ilmne, et eelnevalt loetletud tingimused, mille kohta nõuded on lahti kirjutatud TK-s, saavad olla üksnes need tingimused, mis sisalduvad Vastavustingimuste osa „Pakkumuse esitamine“ alapunktile 7 eelnenud alapunktides 1-6. Ükski nende alapunktide tingimus ei viita aga sellele, et pakkumuse kirjelduses tuleks esitada andmed nende tingimuste (sh TK-st tulenevate) täitmise kohta, mis Vastavustingimuste osast „Pakkumuse esitamine“ ei tulene.

Alapunkti 7 viimane lause ei käi aga sõnaselgelt mitte pakkumuse kirjelduse vaid kogu pakkumuse kohta. Seda tõendab ka „Küsimused ettevõtjale“ küsimus 1:

1. Kas ettevõtja saab kinnitada, et pakkumus vastab hanke alusdokumentides sätestatud tingimustele? (Raadionupp valikutega „Jah/Ei“). Pakkumuse kirjeldust puudutab küsimus 2.

10. Arvestatav osa Vaidlustaja pakkumuse tagasilükkamise põhjendustest seisneb selles, et Hankija hinnangul jättis Vaidlustaja täielikult esitamata juhtmeta võrgu (WiFi) ja juhtmega võrgu (LAN) seadmete kohta Alapunkti 5 kohased andmed ja Alapunkti 4 kohase õiglase hinna. Vaidlustaja on seisukohal, et pakkujad ei pidanudki neid esitada, kuna RHAD-ist niisuguseid nõudeid ei tulene.

10.1. Vaidlustuskomisjoni arvates esineb RHAD-is, Hankija põhjendustes ja Hankija vastuses vaidlustusele ilmne ebajärjekindlus, et mitte öelda vastuolulisus, käesoleva vaidluse lahendamisel oluliste mõistete „rendiseadmed“ ja „üüriseadmed“ kasutamises.

Vastavustingimustes, sh Vastavustingimuste osas „Pakkumuse esitamine“ ei ole kordagi kasutatud sõnaühendit *üüri*-, sh „üüriseadmed“. Alapunktides 4 ja 5 on esitatud nõuded

„rendiseadmetele“. TK-s ja selle lisades puudub omakorda sõna „rendiseadmed“, kuid kasutatud on korduvalt sõna „üüriseadmed“ (TK p-ides 10.4.4 ja 10.4.5). Seejuures seob TK alapunkt 10.4.5 „üüriseadmed“ juhtmeta võrgu (WiFi) ja juhtmega võrgu (LAN) seadmetega. Raamlepingu projektis on eri kohtades nimetatud „renditud seadmeid“ või „renditavaid seadmeid“, kuid puudub viide „üüriseadmetele“.

Selgituste lõigus 1 näib Hankija eristavat „rendiseadmeid“, mille kohta tuli andmed esitada vastavalt Alapunktile 4 ja Alapunktile 5 ning juhtmeta võrgu (WiFi) ja juhtmega võrgu (LAN) „üüriseadmeid“, viitega TK p-ile 10.4.5.

Vaidlustusmenetluses kinnitab Hankija küll sõnaselgelt, et rent ja üür on sünonüümid (vt käesoleva otsuse p 6.16), kuid praktilises käsitluses peab sellest hoolimata pidevalt eristavalt välja tooma „rendiseadmed“ ning juhtmeta võrgu (WiFi) ja juhtmega võrgu (LAN) „üüriseadmed“ (vt nt 6.13.1 ja 6.13.2).

Seega, kokkuvõtlikult leiab Hankija, et kuigi TK p-is 10.4.5 juhtmeta võrgu (WiFi) ja juhtmega võrgu (LAN) „üüriseadmed“ on „rendiseadmed“ Alapunktide 4 ja 5 mõttes ning neile rakendusid Alapunktides 4 ja 5 sätestatud nõuded.

Tähelepanuväärne on käesoleval juhul see, et Hankija eeltoodud tõlgendusele vaidleb lisaks Vaidlustajale vastu ka Kolmas isik. Seega pole kumbki pakkuja suutnud mõista Hankija loodud konstruktsiooni, et kuigi eri RHAD-i dokumentides räägitakse kord „rendiseadmetest“ ja kord „üüriseadmetest“, seejuures olukorras, kus „üüriseadmete“ puhul on eranditult tegemist juhtmeta võrgu (WiFi) ja juhtmega võrgu (LAN) seadmetega, mille tellimiseks on Hankija lisavõimalusena õiguse jätnud, peaksid ka neile „üüriseadmetele“ rakenduma Alapunktide 4 ja 5 nõuded, mis on sõnaselgelt on kehtestatud „rendiseadmetele“.

10.2. Vaidlustuskomisjon leiab, et kuigi vaidluses Hankija otsuste üle ei saa enam vaidlustada riigihanke alusdokumentide nõudeid, tuleb ka pakkumuste vastavuse vaidluses võtta ebaselgete nõuete puhul siiski seisukoht selles, kuidas tuleks neid mõisteid ja nendest tulenevaid nõudeid sisustada, kusjuures ei saa asuda seisukohale, et alati on õige Hankija seisukoht.

Vaidlustuskomisjon on seisukohal, et olukorras, kus RHAD-i dokumentidest kogumis ei nähtu üheselt mõistetavalt, et „rendiseadmeid“ ja „üüriseadmeid“ tuleb mõista sünonüümidena nagu väidab Hankija vastuses vaidlustusele, võis mõistlik pakkuja RHAD-ist aru saada nii, et eristada tuleb „rendiseadmeid“, mida Hankija vajab hankelepingu esemeks oleva teenuse kasutamiseks (ATA adapter, VoIP aparaat, digibox), mis tuli TK kohaselt Riigihanke raames teenuse koosseisus pakkuda ning mille hindade esitamise nägi Hankija ette ka Pakkumuse Maksumusvormil, ning juhtmeta võrgu (WiFi) ja juhtmega võrgu (LAN) „üüriseadmeid“, mille tellimiseks jättis Hankija endale õiguse TK p-i 10.4.5 kohaselt.

Vaidlustuskomisjon leiab, et RHAD-i kohaselt ei ole juhtmeta võrgu (WiFi) ja juhtmega võrgu (LAN) „üüriseadmed“ Vastavustingimuste osa „Pakkumuse esitamine“ mõttes „rendiseadmed“ ning nende kohta andmete esitamisele ei laiene Alapunktide 4 ja 5 nõuded.

11. Alljärgnevalt käsitleb vaidlustuskomisjon Hankija konkreetseid põhjendusi Vaidlustaja pakkumuse tagasilükkamiseks.

11.1. Vaidlustaja pakkumuse kirjelduses puudusid juhtmeta võrgu (WiFi) ja juhtmega võrgu (LAN) „üüriseadmete“ tehnilised kirjeldused ja täpsed mudelid vastavalt tootja spetsifikatsioonile.

Käesoleva otsuse p-ides 10-10.2 esitatud põhjustel on vaidlustuskomisjon seisukohal, et juhtmeta võrgu (WiFi) ja juhtmega võrgu (LAN) üüriseadmetele ei laienenud Alapunktis 5 rendiseadmetele kehtestatud nõuded, mistõttu eelnimetatud üüriseadmete kohta ei tulnud pakkujatel esitada mudelit ega muid konkreetseid andmeid. Seega ei ole Vaidlustaja pakkumuse tagasilükkamine selle põhjendusega õiguspärane.

11.2. Vaidlustaja pakkumuse kirjelduses puudusid juhtmeta võrgu (WiFi) ja juhtmega võrgu (LAN) üüriseadmete Alapunkti 4 kohased õiglased hinnad.

Käesoleva otsuse p-ides 10-10.2 esitatud põhjustel on vaidlustuskomisjon seisukohal, et juhtmeta võrgu (WiFi) ja juhtmega võrgu (LAN) üüriseadmetele ei laienenud Alapunktis 4 rendiseadmetele kehtestatud nõuded, mistõttu eelnimetatud üüriseadmete kohta ei tulnud pakujatel esitada õiglast hinda. Seega ei ole Vaidlustaja pakkumuse tagasilükkamine selle põhjendusega õiguspärane.

11.3. Vaidlustaja pakkumuse kirjelduse p-is 5 pakutud kolme seadme (VoIP telefon, VoIP adapter ja Digibox) kohta olid esitatud mudelid ja osaline info, kuid suurem osa informatsioonist oli esitatud hüperlinkidena tootjate kodulehekülgedele ega sisaldunud pakkumuse koosseisus.

11.3.1. Alapunkt 5 on sõnastatud järgmiselt: Pakkumuse koosseisus tuleb esitada pakkumuse kirjeldus, mis sisaldab vähemalt järgmist: [---] 5) *Pakutavate rendiseadmete tehniline kirjeldust ja täpset mudelit vastavalt tootja spetsifikatsioonist; [---]*.

Vaidlustuskomisjon nõustub menetlusosalistega, et Alapunkti 5 sõnastus on ebaselge. Vaidlustaja on seisukohal, et Alapunkti 5 kohaselt tuli pakujatel pakkumuse kirjelduses esitada rendiseadmete tehniline kirjeldus ja mudel, mis on kooskõlas tootja spetsifikatsiooniga.

Vaidlustusmenetluses sisustab Hankija Alapunkti 5 nii, et selle kohaselt tuli pakkumuse koosseisus esitada pakkumuse kirjeldus, mis sisaldab vähemalt [---] *pakutavate rendiseadmete tehnilist kirjeldust ja täpset mudelit* [---] (vt käesoleva otsuse p 6.28.2). Hankija väidab ka seda, et mõistlik pakkuja pidi aru saama, et Hankija soovis saada pakutavate rendiseadmete täpseid mudeleid ning nende tootja ametlikel andmetel põhinevat tehnilist kirjeldust ulatuses, mis võimaldaks kontrollida tehniliste tingimuste täitmist. Viimasega vaidlustuskomisjon ei nõustu. Pakkujad ei pidanud välja mõtlema, millise ulatusega peab tehniline kirjeldus olema (milliseid tehnilisi andmeid sisaldama). Juhul, kui Hankija soovis pakutavate rendiseadmete kohta konkreetse teabe esitamist, oleks tulnud see ka RHAD-is ette näha. Hankija ei ole ka osundanud, millised on need tehnilised tingimused pakutavatele seadmetele, millele vastavust Hankija kontrollida tahtis.

Vaidlustuskomisjon leiab, et Alapunkti 5 kohaselt tuli esitada rendiseadme täpne mudel ja tehniline kirjeldus, kusjuures seadme tehnilise kirjelduse mahtu ja sisu ei ole RHAD-is avatud.

11.3.2. Puudub vaidlus, et Vaidlustaja pakkumuse kirjelduses esitatud kolme rendiseadme (VoIP telefon, VoIP adapter ja Digibox) kohta olid esitatud mudelid ja osaline info, kuid suurem osa informatsioonist oli esitatud viitena hüperlinkidena tootjate kodulehekülgedele. Samas on märkimisväärne, et täpselt samal viisil on oma pakkumuse kirjelduses esitanud andmed pakutavate rendiseadmete kohta ka Kolmas isik – mudel, osaline info, kuid suurem osa informatsioonist oli viitena hüperlinkidele.

Vaidlustuskomisjon on seisukohal, et olukorras, kus Hankija pole suutnud või tahtnud konkretiseerida RHAD-is, millised andmed pakutavate rendiseadmete kohta tuleb esitada või millised on seadmetele esitatavad tehnilised tingimused, millele vastavuse kohta tulnuks andmed esitada, puudub vajadus ja mõte hakata eri rendiseadmete puhul kokku lugema, mitmest reast algab tehniline kirjeldus.

11.3.3. Hankija põhjendustes märgib Hankija, et kuna RHS § 45 lg 1 ja 8 koostoimes peavad kõik pakkumuse dokumendid olema esitatud ministri määrusele vastavas elektroonilises keskkonnas (riigihangete registris) siis ei ole vastavustingimus täidetud. Tootja veebilehele esitatud hüperlingi viide ei vasta Alapunktile 5, kuna Euroopa Üldkohus on leidnud, et kui pakkumus tuli RHAD kohaselt esitada eSubmission platvormi kaudu (analoog RHR-ile), siis ei saanud pakkumuse osaks lugeda dokumente, mis tehti hankijale kättesaadavaks hüperlinkide kaudu ega olnud üles laetud eSubmission platvormil, sest sellega kaasnes oht, et hüperlinkide taga olevaid dokumente oli võimalik muuta peale pakkumuste esitamise tähtaega¹.

¹EÜK T-376/21, p-d 139-142.

Vaidlustuskomisjon märgib veelkord, et kuna puudusid nõuded rendiseadmete tehnilisele spetsifikatsioonile, ei pidanud Hankija seda ka Vaidlustaja pakkumuses esitatud hüperlinkide kaudu kontrollima. Kui aga Hankija seda siiski vajalikuks pidas, vähemalt Vaidlustaja pakkumuse mittevastavuse põhjendamisel ning ühena selle tagasilükkamise alustest, siis leiab vaidlustuskomisjon, et tegemist on ilmse pakkujate ebavõrdse kohtlemisega. Nagu käesoleva otsuse p-is 11.3.2 juba märgitud, oli Kolmanda isiku pakkumuse kirjelduse p 5 (pakutavate rendiseadmete tehniline kirjeldus) üles ehitatud täpselt samal viisil kui Vaidlustaja pakkumuse kirjeldus, kuid Vastavusotsuse kohaselt on Kolmanda isiku pakkumus sellele tingimusele vastavaks tunnistatud, kuna *Hankija kontrollis pakkumuse vastavust hanke alusdokumentide nõuetele ning tunnistab RHS § 114 lõike 1 alusel vastab kõikidele hankes seatud tingimustele.*

11.3.4. Eeltoodud põhjustel on vaidlustuskomisjon seisukohal, et Vaidlustaja pakkumuses ei ole Hankija väidetud vastuolu Alapunkti 5.

11.4. Vaidlustaja pakkumuse kirjelduse p-is 5 pakutud kolme seadme (VoIP telefon, VoIP adapter ja Digibox) kohta polnud pakkumuse kirjelduses esitatud Alapunkti 4 kohaseid õiglasi hindu.

11.4.1. Alapunkt 4 on sõnastatud järgmiselt: Pakkumuse koosseisus tuleb esitada pakkumuse kirjeldus, mis sisaldab vähemalt järgmist: [---] 4) *Iga rendiseadme õiglast hinda* [---].

Vaidlustuskomisjon on seisukohal, et eeltoodud sõnastusest on selge, et pakkumuse kirjelduses pidi sisalduma pakutavate rendiseadmete õiglane hind ning seda ei saanud asendada pakkuja kinnitusega.

Vaidlust ei saa olla selles, et Vaidlustaja pakkumuse kirjelduses rendiseadmete õiglasi hindu esitatud pole. Pakkumuse kirjelduse p-is 4 on märgitud: 4) *Iga rendiseadme õiglast hinda; Kinnitame nõude vastavuse.* Kui käsitleda eeltoodud lauset pakkuja kinnituseks, jääb arusaamatuks, mida Vaidlustaja õieti kinnitab.

11.4.2. Vaidlustuses selgitas Vaidlustaja, et kuna Hankija ei ole välja toonud nõudeid, millisel juhul on rendiseadme hind õiglane, siis mõistis Vaidlustaja tingimust selliselt, et Vaidlustaja peab kinnitama rendiseadmete vastavust õiglasele hinnale ning õiglase hinna võib välja tuua maksumusvormil. Vaidlustaja esitas pakkumuse esemeks olnud rendiseadmete hinna maksumusvormil (VoIP telefoni, VoIP adapteri ja digiboxi rendi kuutasu) (maksumusvorm, read 4-5 ja 12).

Vaidlustuskomisjon Vaidlustajaga ei nõustu:

1) grammatiliselt ei saa Alapunkti 4 nõuet, et *pakumuse kirjeldus peab sisaldama iga rendiseadme õiglast hinda* mitte mingil viisil mõista ega tõlgendada nii, et peab kinnitama rendiseadmete vastavust õiglasele hinnale ning õiglase hinna võib välja tuua maksumusvormil. On ilmselge, et Alapunkti 4 kohaselt pidi iga rendiseadme õiglane hind sisalduma pakkumuse kirjelduses;

2) Hankija on kehtestanud, millised maksumused/hinnad tuli esitada maksumusvormil ja millised pakkumuse kirjelduses. Vaidlustaja ei saanud omal algatusel käsitleda õiglast hinda rendi kuutasuna või esitada seda rendi kuutasu asemel maksumusvormil. Maksumusvormil puudub õiglase hinna esitamise lahter, mistõttu seda poleks saanud maksumusvormil ilma vormi muutmata esitada;

2) maksumusvormi ridadel 4-5 ja 12 esitatud VoIP telefoni, VoIP adapteri ja digiboxi rendi kuutasu ei saa sisuliselt mõista rendiseadmete õiglase hinnana või üldse rendiseadmete hinnana;

3) Vaidlustaja ei ole esitanud oma pakkumuses, ei pakkumuse kirjelduses ega maksumusvormil vähimatki viidet sellele, et rendiseadmete õiglane hind on tema poolt esitatud maksumusvormi ridadel 4-5 ja 12 esitatud VoIP telefoni, VoIP adapteri ja digiboxi rendi kuutasuna. Seega ei saanud ega pidanud Hankija selle kohta selgitusi küsida.

Asjaolu, et Hankija ei olnud RHAD-is selgitanud, millistele tingimustele peab vastama õiglane

hind, omaks tähtsust vaidluses selle üle, kas esitatud hind on õiglane või mitte, kuid sellise vaidluse tekkimiseks peaks olema mingisugune hind, mida pakkuja ise peab õiglaseks, igal juhul esitatud.

11.4.3. Eeltoodud põhjustel on vaidlustuskomisjon seisukohal, et *rendiseadmete õiglane* hind on Vaidlustaja pakkumuse kirjelduses (ning ka mujal Vaidlustaja pakkumuses) esitamata ning seda puudust ei olnud võimalik kõrvaldada ka pakkujalt selgituste küsimisega RHS § 46 lg 3 alusel. Seega ei vasta Vaidlustaja pakkumus Alapunktile 4.

11.5. Vaidlustaja pakkumuse kirjelduses puudusid andmed pakkumuse vastavuse kohta TK p-idele 7.10, 7.10.1, 7.10.2, st puudus kirjeldus või kinnitus sellest, kuidas nimetatud nõudeid on võimalik täita. Vastavustingimuse osa „Pakkumuse esitamine“ raames esitatud kinnitus puudutas üksnes väljavahetatavaid seadmeid ja lahendusi, mitte internetiühendust.

Käesoleva otsuse p-ides 9-9.2 esitatud põhjustel on vaidlustuskomisjon seisukohal, et Vastavustingimuste osast „Pakkumuse esitamine“ ei tulenenud pakkujatele kohustust esitada pakkumuse kirjelduses andmed kõikidele TK-st tulenevatele tingimustele vastavuse kohta, mida Vastavustingimuste osas „Pakkumuse esitamine“ nimetatud ei ole. Sellest tulenevalt ei pidanud pakkujad esitama kirjeldust või kinnitust (andmed) TK p-idele 7.10, 7.10.1, 7.10.2 vastavuse kohta. Seega ei ole Vaidlustaja pakkumuse tagasilükkamine selle põhjendusega õiguspärane.

11.6. Pakkumuse kirjelduses esines puudus demokeskkonnas genereeritud arvel (TK p 9.11) - Hankijal pidi olema võimalik saada pakkujalt arved, kus on selgelt eristatud eelnevalt määratud gruppide põhjal teenuste liigendatus, kusjuures sobib ka funktsionaalsus, kus teenused on eraldi arvetel vastavalt eelnevale määratlusele. Demokeskkonnas kui „tootenäidise“ analoogil genereeritud arvel ei ole grupi põhist liigendatust. Arvel on ära toodud, milline number millises grupis on, kuid grupi põhjal pole tehtud summeerimist.

TK p 9.11 on sõnastatud järgmiselt: *Hankijal peab olema võimalik saada pakkujalt arved, kus on selgelt eristatud eelnevalt määratud gruppide põhjal teenuste liigendatus. Sobib ka funktsionaalsus, kus teenused on eraldi arvetel vastavalt eelnevale määratlusele.*

Vastuses vaidlustusele Hankija kaudselt möönab, et funktsionaalsust, mille puudumist Hankija põhjendustes Vaidlustaja pakkumusele ette heidetakse TK p-is 9.11 otseselt nõutud pole, vaid lähtuda tuleb TK p-i 9.11 eesmärgist, sisust ja tõlgendusest.

Vaidlustuskomisjon nõustub Vaidlustajaga, et TK p-is 9.11 ei ole mingit viidet sellele, et arveid peaks saama grupipõhiselt summeerida, mistõttu nn grupipõhist summeerimist ei olnud RHAD-is ette nähtud. Seetõttu ei olnud Vaidlustaja pakkumuse tagasilükkamine selle põhjendusega RHAD-iga kooskõlas.

12. Käesoleva otsuse p-idest 11.4-11.4.3 nähtub, et Vaidlustaja pakkumus ei vasta Vastavustingimuste osa „Pakkumuse esitamine“ Alapunktile 4. Kuna pakkumuse võib tagasi lükata juhul, kui pakkumus ei vasta kas või ühele vastavustingimusele kehtestatud nõudele ning see puudus on sisuline, on vaidlustuskomisjon seisukohal, et Hankija otsus Vaidlustaja pakkumuse tagasilükkamiseks on kooskõlas RHS § 114 lg-ga 2www ning alused selle kehtetuks tunnistamiseks puuduvad.

Kolmanda isiku pakkumuse vastavus

13. Vaidlustuskomisjon on seisukohal, et Vaidlustajal on antud juhul kaebeõigus Kolmanda isiku pakkumuse vastavaks tunnistamise otsuse vaidlustamiseks vaatamata asjaolule, et vaidlustuskomisjoni hinnangul on Vaidlustaja pakkumus õiguspäraselt tagasi lükatud.

Vaidlustuskomisjon tunnustab Euroopa Kohtu otsustest C-100/12 tulenevalt Vaidlustaja kaebeõigust Kolmanda isiku pakkumuse vastavaks tunnistamise otsuse vaidlustamiseks olukorras, kus Vaidlustajal võiks olla võimalus osaleda uues hankemenetluses, kui Kolmanda

20 (23)

isiku pakkumus samuti tagasi lükatakse. Kohtuasjas C-131/16 (resolutsiooni p 2) on Euroopa Kohus rõhutanud, et kui hankemenetluses esitati kaks pakkumust ning hankija võttis samal ajal vastu kaks otsust, millest ühega lükkas ta tagasi ühe pakkuja pakkumuse ja teisega tunnistas edukaks teise pakkuja pakkumuse, peab kõrvalejätud pakkujal, kes on need kaks otsust vaidlustanud, olema võimalus nõuda eduka pakkuja pakkumuse tagasilükkamist.

14. Vaidlustaja leiab, et Hankija oleks pidanud Kolmanda isiku pakkumuse tagasi lükkama, kuna:

1) Kolmas isik ei ole esitanud Alapunktis 5 nõutud rendiseadmete tehnilist kirjeldust ja täpset mudelit vastavalt tootja spetsifikatsioonile TK p-is 10.4.5 loetletud üüriseadmete kohta;

2) Kolmas isik ei ole esitanud Alapunktis 4 nõutud iga rendiseadme õiglast hinda, sh TK p-is 10.4.5 loetletud üüriseadmete õiglast hinda.

3) Kolmas isik ei ole esitanud Alapunktis 5 nõutud pakutavate rendiseadmete tehnilist kirjeldust ja täpset mudelit vastavalt tootja spetsifikatsioonile VoIP telefoni, VoIP adapteri ja digiboxi kohta;

4) Kolmas isik ei ole kinnitanud ega selgitanud pakkumuses, kas ja kuidas vastavad Kolmanda isiku pakutavad juhtmeta võrgu (WiFi) ja juhtmega võrgu (LAN) üüriseadmed TK lisas 1 ja 2 toodud tingimustele;

5) Kolmas isik ei ole kinnitanud ega selgitanud pakkumuses, kas ja kuidas vastavad Kolmanda isiku võimekused TK p-ides 7.10, sh 7.10.1 ja 7.10.2 nõutule.

15. Alljärgnevalt käsitleb vaidlustuskomisjon ükshaaval Vaidlustaja konkreetseid põhjendusi Kolmanda isiku pakkumuse tagasilükkamiseks.

15.1. Vaidlustaja väitel ei ole Kolmas isik esitanud Alapunktis 5 nõutud rendiseadmete tehnilist kirjeldust ja täpset mudelit vastavalt tootja spetsifikatsioonile TK p-is 10.4.5 loetletud juhtmeta võrgu (WiFi) ja juhtmega võrgu (LAN) üüriseadmete kohta.

Nagu ka Vaidlustaja pakkumuse puhul on vaidlustuskomisjon seisukohal, et käesoleva otsuse p-ides 10-10.2 esitatud põhjustel ei laienenud Alapunktis 5 rendiseadmetele kehtestatud nõuded juhtmeta võrgu (WiFi) ja juhtmega võrgu (LAN) üüriseadmetele, mistõttu eelnimetatud üüriseadmete kohta ei tulnud pakkujatel pakkumuse kirjelduses esitada mudelit ega muid konkreetseid andmeid. Seega ei saa Kolmanda isiku pakkumus sellel põhjendusel Vastavustingimuste osas „Pakkumuse esitamine“ mittevastav olla, ükskõik millised andmed Kolmas isik oma pakkumuse kirjelduses nende seadmete kohta esitas või esitamata jättis.

15.2. Vaidlustaja väitel ei ole Kolmas isik esitanud Alapunktis 4 nõutud iga rendiseadme õiglast hinda, sh TK p-is 10.4.5 loetletud üüriseadmete õiglast hinda.

Nagu ka Vaidlustaja pakkumuse puhul on vaidlustuskomisjon seisukohal, et käesoleva otsuse p-ides 10-10.2 esitatud põhjustel ei laienenud Alapunktis 4 kehtestatud kohustus esitada iga rendiseadme õiglane hind juhtmeta võrgu (WiFi) ja juhtmega võrgu (LAN) üüriseadmetele, mistõttu eelnimetatud üüriseadmete kohta ei tulnud pakkujatel pakkumuse kirjelduses õiglast hinda esitada. Seega ei saa Kolmanda isiku pakkumus Vastavustingimuste osas „Pakkumuse esitamine“ mittevastav olla, kuigi Kolmanda isiku pakkumuse kirjelduses ei esitatud juhtmeta võrgu (WiFi) ja juhtmega võrgu (LAN) üüriseadmete õiglast hinda, milles vaidlus puudub.

Kolmanda isiku pakutavate rendiseadmete (VoIP ATA adapter, VoIP aparaadid, digibox), mille kohta Kolmanda isiku pakkumuse kirjelduse p-is 5 on andmed esitatud, on Kolmas isik esitanud pakkumuse kirjelduse p-is 4 ka Alapunkti 4 kohased õiglased hinnad. Selles osas ei ole Vaidlustaja arvamus põhjendatud ning Kolmanda isiku pakkumus vastab Vastavustingimuste osas „Pakkumuse esitamine“.

15.3. Vaidlustaja väitel ei ole Kolmas isik esitanud Alapunktis 5 nõutud pakutavate rendiseadmete tehnilist kirjeldust ja täpset mudelit vastavalt tootja spetsifikatsioonile VoIP telefoni, VoIP adapteri ja digiboxi kohta.

Käesoleva otsuse p-ides 11.3.1-11.3.4 on vaidlustuskomisjon võtnud seisukoha Vaidlustaja pakkumuse vastavuse kohta Alapunktis 5 esitatud tingimusele. Kolmanda isiku pakkumuse vastavus on Vaidlustaja poolt vaidlustatud täpselt samadel põhjustel, mille tõttu Vaidlustaja leidis, et tema pakkumus on vastav. Kuna vaidlustuskomisjon on seisukohal, et Vaidlustaja pakkumus vastab Alapunktile 5, siis samadel asjaoludel on vaidlustuskomisjon ka seisukohal, et Alapunktile 5 vastab ka Kolmanda isiku pakkumus.

15.4. Vaidlustaja väitel ei ole Kolmas isik kinnitanud ega selgitanud pakkumuses, kas ja kuidas vastavad Kolmanda isiku pakutavad juhtmeta võrgu (WiFi) ja juhtmega võrgu (LAN) üüriseadmeid TK lisas 1 ja 2 toodud tingimustele.

Kuigi vaidlustuskomisjon leiab juba varem toodud põhjustel, et pakkumuse kirjelduses ei pidanud pakkujad esitama andmeid selle kohta, kuidas vastavad juhtmeta võrgu (WiFi) ja juhtmega võrgu (LAN) üüriseadmeid TK lisas 1 ja 2 toodud tingimustele, märgib vaidlustuskomisjon, et Vaidlustaja eksib oma eeltoodud väites. Kolmas isik on oma pakkumuse kirjelduses andnud kinnituse selle kohta, et tema pakutav seade juhtmeta võrgu (Wifi) edastamiseks vastab TK Lisa 1 nõuetele ja esitanud viite tehnilistele spetsifikatsioonidele (Kolmanda isiku pakkumuse kirjelduse p 7), ning selle kohta, et tema pakutav seade juhtmega võrgu (LAN) edastamiseks vastab TK Lisa 2 nõuetele ja esitanud viite seadme tootja kodulehele, kus on toodud detailne tehniline info (Kolmanda isiku pakkumuse kirjelduse p 8). Samas märgib vaidlustuskomisjon, et Vaidlustaja lakoonilisest väitest Kolmanda isiku pakkumuse mittevastavuse kohta ei ole arusaadav, miks oleks Hankija pidanud Kolmanda isiku pakkumuse tagasi lükkama, isegi juhul, kui väidetav puudus oleks Kolmanda isiku pakkumuses esinenud. Vaidlustuskomisjonile arusaadavalt ei ole sellist puudust Hankija põhjendustes Vaidlustaja pakkumusele ette heidetud ning seda niisugusel põhjusel tagasi lükatud.

15.5. Vaidlustaja väitel ei ole Kolmas isik kinnitanud ega selgitanud pakkumuse koosseisus, kas ja kuidas vastavad Kolmanda isiku võimekused TK p-ides 7.10, sh 7.10.1 ja 7.10.2 nõutule.

Nagu ka Vaidlustaja pakkumuse puhul on vaidlustuskomisjon seisukohal, et käesoleva otsuse p-ides 9-9.2 esitatud põhjustel ei tulenenud Vastavustingimuste osast „Pakkumuse esitamine“ pakkujatele kohustust esitada pakkumuse kirjelduses andmeid kõikidele TK-st tulenevatele tingimustele vastavuse kohta, mida Vastavustingimuste osas „Pakkumuse esitamine“ nimetatud ei ole. Sellest tulenevalt ei pidanud pakkujad esitama kirjeldust või kinnitust (andmed) TK p-idele 7.10, 7.10.1, 7.10.2 vastavuse kohta. Seega ei saa Kolmanda isiku pakkumus sellel põhjendusel Vastavustingimuste osas „Pakkumuse esitamine“ mittevastav olla, ükskõik kas Kolmas isik oma pakkumuse kirjelduses need andmed esitas või esitamata jättis.

16. Eeltoodud põhjustel on vaidlustuskomisjon seisukohal, et Kolmanda isiku pakkumuse vastavaks tunnistamine on kooskõlas RHAD-iga ning RHS § 114 lg-ga 1 ja alused Hankija sellekohase otsuse kehtetuks tunnistamiseks puuduvad.

Kolmanda isiku pakkumuse edukaks tunnistamise ning Kolmanda isiku kvalifitseerimise ja kõrvaldamata jätmise otsused

17. Vaidlustaja ei ole toonud välja iseseisvaid õiguslikke või faktilisi asjaolusid, millest tulenevalt võiks seada kahtluse alla Kolmanda isiku pakkumuse edukaks tunnistamise otsuse ning Kolmanda isiku kvalifitseerimise ja kõrvaldamata jätmise otsuste õiguspärasuse, vaid lähtub nende otsuse vaidlustamisel eeldusest, et õiguspärane ei ole Hankija otsus Vaidlustaja pakkumuse tagasilükkamiseks ja/või Hankija otsus Kolmanda isiku pakkumuse vastavaks tunnistamiseks. Kuna vaidlustuskomisjon on seisukohal, et Hankija eelnimetatud otsused on õiguspärased, on õiguspärased ka Hankija otsused Kolmanda isiku pakkumuse edukaks tunnistamiseks ning Kolmanda isiku kvalifitseerimise ja kõrvaldamata jätmiseks.

18. Vaidlustusmenetluse kulud

Lähtudes sellest, et vaidlustus jääb RHS § 197 lg 1 p-i 4 alusel rahuldamata, kuuluvad vaidlustusmenetluse kulude osas kohaldamisele RHS § 198 lg-d 3 ja 8.

18.1. Hankija on esitanud tähtaegselt taotlused lepinguliste esindajate kulude väljamõistmiseks kogusummas 3372,50 eurot (käibemaksuta), 17,76 tunni õigusabi osutamise eest tunnitasu määraga 190 eurot (käibemaksuta).

Vaidlustuskomisjon on seisukohal, et arvestades vaidlustuse mahtu ning keerukuse astet on Hankija lepinguliste esindajate kulud vajalikud ja põhjendatud need tuleb Vaidlustajalt välja mõista.

18.2. Kolmas isik ei taotlenud kulude väljamõistmist.

18.3. Vaidlustaja kulud jäävad tema enda kanda.

(allkirjastatud digitaalselt)

Taivo Kivistik